

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA	3
Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	4
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego	10
1. Informacje ogólne	10
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	11
3. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	33
Sprawozdawczość segmentów działalności	33
Nota 1 Przychody ze sprzedaży	38
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	38
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	40
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	41
Nota 5 Przychody finansowe	42
Nota 6 Koszty finansowe	43
Nota 7 Podatek dochodowy	44
Nota 8 Działalność zaniechana	52
Nota 9 Zysk na jedną akcję	52
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	52
Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	59
Nota 12 Wartości niematerialne	60
Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne	63
Nota 14 Aktywa finansowe	64
Nota 15 Zapasy	67
Nota 16 Prawa majątkowe	68
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	69
Nota 18 Środki pieniężne	71
Nota 19 Pozostałe aktywa	71
Nota 20 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	71
Nota 21 Kapitał własny	72
Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	73
Nota 23 Pozostałe zobowiązania finansowe	75
Nota 24 Leasing operacyjny	77
Nota 25 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	77
Nota 26 Rezerwy	80
Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	83
Nota 28 Dotacje	84
Nota 29 Instrumenty finansowe	85
Nota 30 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	92
Nota 31 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	94
Nota 32 Zobowiązania inwestycyjne	98
Nota 33 Umowy o roboty budowlane	98
Nota 34 Objaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	99
Nota 35 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego	101
Nota 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej	109

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. przedstawia jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku, na które składają się:

- Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 01.01-31.12.2017 roku,
- Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2017 roku,
- Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01-31.12.2017 roku,
- Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 01.01-31.12.2017 roku,
- Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy.

Podpisy Członków Zarządu

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 12 kwietnia 2018 roku.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	2 585 370	2 385 094
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2	(2 129 112)	(1 999 602)
Zysk brutto ze sprzedaży		456 258	385 492
Koszty sprzedaży	2	(112 963)	(117 173)
Koszty ogólnego zarządu	2	(136 111)	(148 913)
Pozostałe przychody operacyjne	3	10 776	22 273
Pozostałe koszty operacyjne	4	(39 068)	(28 682)
Zysk na działalności operacyjnej		178 892	112 997
Przychody finansowe	5	22 399	15 043
Koszty finansowe	6	(27 389)	(42 496)
Koszty finansowe netto		(4 990)	(27 453)
Zysk przed opodatkowaniem		173 902	85 544
Podatek dochodowy	7	(40 696)	(21 561)
Zysk netto		133 206	63 983
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń		369	(2 134)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat	7.3	(70)	405
Suma innych całkowitych dochodów		299	(1 729)
Całkowity dochód za okres		133 505	62 254
Zysk na jedną akcję:			
Podstawowy (zł)	9	1,78	0,85
Rozwodniony (zł)		1,78	0,85

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Aktywa			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 321 376	1 227 480
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	11	5 519	3 536
Nieruchomości inwestycyjne	13	26 960	25 901
Wartości niematerialne	12	22 173	21 891
Udziały i akcje	14.1	208 486	186 376
Pozostałe należności	17	513	3 321
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	30 773	43 965
Aktywa trwałe razem		1 615 800	1 512 470
Aktywa obrotowe			
Zapasy	15	251 942	233 318
Prawa majątkowe	16	32 223	37 993
Pochodne instrumenty finansowe	29.5	-	2 189
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	-	10 812
Należności z tytułu podatku dochodowego		828	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	188 640	164 207
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	69 338	39 939
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	20	14 718	-
Aktywa obrotowe razem		557 689	488 458
Aktywa razem		2 173 489	2 000 928

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Pasywa			
Kapitał własny			
Kapitał zakładowy	21	750 000	750 000
Zyski zatrzymane, w tym:		411 629	309 624
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>		133 206	63 983
Kapitał własny razem		1 161 629	1 059 624
Zobowiązania			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	178 495	213 890
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	2 920	3 544
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	50 438	53 350
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	296	250
Rezerwy	26	139 803	118 436
Dotacje	28	24 201	13 402
Zobowiązania długoterminowe razem		396 153	402 872
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	22	117 704	74 913
Pozostałe zobowiązania finansowe	23	895	1 791
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	25	6 548	6 988
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		-	9 551
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	27	480 888	434 438
Rezerwy	26	7 609	9 450
Dotacje	28	2 063	1 301
Zobowiązania krótkoterminowe razem		615 707	538 432
Zobowiązania razem		1 011 860	941 304
Pasywa razem		2 173 489	2 000 928

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2017 roku	750 000	309 624	1 059 624
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	-	-
Stan na 1 stycznia 2017 roku po korektach	750 000	309 624	1 059 624
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	133 206	133 206
Inne całkowite dochody	-	299	299
Całkowity dochód za okres	-	133 505	133 505
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	(31 500)	(31 500)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	(31 500)	(31 500)
Stan na 31 grudnia 2017 roku	750 000	411 629	1 161 629

za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	750 000	416 878	1 166 878
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(169 508)	(169 508)
Stan na 1 stycznia 2016 roku po korektach	750 000	247 370	997 370
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	63 983	63 983
Inne całkowite dochody	-	(1 729)	(1 729)
Całkowity dochód za okres	-	62 254	62 254
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	-	-
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	750 000	309 624	1 059 624

Informacje dodatkowe w zakresie kapitałów własnych zostały przedstawione w nocie 21 Kapitał własny.

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

		za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
	Nota		
Przeływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk przed opodatkowaniem		173 902	85 544
Korekty		103 853	76 172
Amortyzacja		99 970	88 170
Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe		3 232	1 241
(Zysk)/Strata z tytułu działalności inwestycyjnej		334	(8 331)
Odsetki, różnice kursowe		9 699	8 089
Dywidendy naliczone, otrzymane		(13 319)	(10 808)
Utworzenie odpisów aktualizujących udziały i akcje		1 748	-
(Zysk)/Strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych według wartości godziwej		2 189	(2 189)
		277 755	161 716
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	(65 443)	45 696
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu zapasów		(12 854)	55 735
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	34	70 161	(20 323)
Zwiększenie stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	34	14 043	23 566
Przeływy pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej		283 662	266 390
Podatek dochodowy zwrócony	34	5	1 063
Przeływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		283 667	267 453

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	Nota	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych		284	48 971
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych		(211 417)	(267 986)
Otrzymane dywidendy		13 319	10 808
Wydatki na nabycie spółek zależnych		(29 179)	(103 000)
Odsetki otrzymane		-	49
Wpływy/(Wydatki) z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych		(868)	88
Pożyczki		(2 238)	(452)
Pozostałe wydatki inwestycyjne		(1 535)	(2 894)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(231 634)	(314 416)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	34		
Dywidendy wypłacone		(31 500)	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		53 008	80 391
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(44 001)	(37 090)
Odsetki zapłacone		(11 435)	(10 390)
Spłata zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(2 960)	(4 594)
Dotacje		14 061	-
Pozostałe wpływy finansowe		1 043	1 104
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		(21 784)	29 421
Przepływy pieniężne netto, razem		30 249	(17 542)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		39 939	57 210
Wpływ zmian kursów walut		(850)	271
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu, w tym:		69 338	39 939
o ograniczonej możliwości dysponowania		-	-

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

1.1. Opis organizacji Spółki

Spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach (zwana w dalszej części Jednostką, Spółką, Jednostką Dominującą) została utworzona w dniu 14 grudnia 1995 roku na podstawie Aktu Notarialnego Repetytorium: A Nr 20142. Spółka prowadzi działalność na terytorium Polski w formie spółki akcyjnej. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000015501. Spółce nadano numer statystyczny Regon 810822270 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 851-02-05-573. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. i sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji w dniu 12 kwietnia 2018 roku.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest w szczególności:

- produkcja i sprzedaż nawozów chemicznych,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej i innych chemikaliów,
- wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki do publikacji w dniu 12 kwietnia 2018 roku.

Sprawozdanie finansowe obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku. Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, a także sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 roku.

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- dr Wojciech Piotr Wardacki - Prezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 206/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- Tomasz Grzegorz Panas - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 207/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- dr Włodzimierz Zasadzki - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 7/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Anna Tarocińska - Członek Zarządu VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki - powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 56/VII/17 z dnia 3 marca 2017 roku.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 22 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej w dniu 26 stycznia 2017 roku),
- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 24 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej w dniu 6 lutego 2017 roku),
- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej - Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa - wyznaczony do Rady Nadzorczej w dniu 8 lipca 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 23 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Andrzej Malicki - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 25 z dnia 30 czerwca 2016 roku,

- Maria Więcek - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki, powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 3 z dnia 14 grudnia 2016 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Sekretarz Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 140/VII/17 z dnia 19 października 2017 roku.

Pełen opis zmian składu Zarządu Spółki, Rady Nadzorczej Spółki oraz Komitetu Audytu w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku znajduje się w punkcie 8.12 Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. za okres 12 miesięcy kończący się 31 grudnia 2017 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

2.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR).

2.2. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe lub nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Spółkę:

- zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w odniesieniu do niezrealizowanych strat: zmiany doprecyzowują kwestie związane z powstawaniem ujemnych różnic przejściowych w przypadku instrumentów dłużnych wycenianych według wartości godziwej, oszacowaniem prawdopodobnego przyszłego dochodu do opodatkowania oraz oceną, czy wypracowany dochód pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych. Zmiany mają zastosowanie retrospektywne,
- zmiany do MSR 7 Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji: zmiany zobowiązują jednostkę do ujawnienia informacji, które umożliwiają użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian zobowiązań wynikających z działalności finansowej. Nie jest wymagane przedstawienie informacji porównawczych za poprzednie okresy,
- zmiany do MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016: zmiany doprecyzowują, że wymogi określone w standardzie mają zastosowanie także do udziałów jednostki w jednostkach zależnych, wspólnych ustaleniach umownych (tj. wspólnych działaniach lub wspólnych przedsięwzięciach), jednostkach stowarzyszonych lub jednostkach strukturyzowanych niepodlegających konsolidacji, które zostały sklasyfikowane (lub włączone do grupy do zbycia, która została sklasyfikowana) jako przeznaczone do sprzedaży lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwałe

przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana.

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

2.3. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) - zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSSF 1 Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy będące częścią zmian wynikających z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później,
- KIMSF 23 Niepewność związana z ujmowaniem podatku dochodowego (opublikowano dnia 7 czerwca 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSSF 9 Wcześniejsze spłaty z ujemną rekompensatą (opublikowano dnia

12 października 2017 roku) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,

- zmiany do MSR 28 Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowano dnia 12 października 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2015-2017 (opublikowano dnia 12 grudnia 2017 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- zmiany do MSR 19 Zmiana, ograniczenie lub rozliczenie programu (opublikowano dnia 7 lutego 2018 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później.

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

2.3.1. Wdrożenie MSSF 15

Spółka zastosuje MSSF 15 od 1 stycznia 2018 roku. MSSF 15 zastępuje dotychczas obowiązujące wytyczne dotyczące ujmowania przychodów, zawarte w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz w związanych z nimi Interpretacjach.

Zgodnie z podstawową zasadą MSSF 15, Spółka ujmować będzie przychód w sposób, który przedstawia transakcję transferu na klienta przyrzeczonych towarów lub usług, w kwocie odzwierciedlającej wartość wynagrodzenia, którego Spółka spodziewa się w zamian za te towary lub usługi. Wobec powyższego, kluczowe jest prawidłowe określenie momentu oraz wysokości ujmowanych przez Spółkę przychodów.

Standard wprowadza następujący jednolity 5-etapowy model ujmowania przychodów:

- Etap 1: Identyfikacja umów z klientem,
- Etap 2: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
- Etap 3: Ustalenie ceny transakcyjnej,
- Etap 4: Przypisanie ceny transakcyjnej do zobowiązań do wykonania świadczenia zawartych w umowie,
- Etap 5: Ujęcie przychodu w chwili wypełnienia zobowiązań przez jednostkę.

Zgodnie z MSSF 15, Spółka ujmować będzie przychód w chwili spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia, czyli przeniesienia na klienta kontroli nad towarami lub usługami będącymi przedmiotem tego zobowiązania (jednorazowo w określonym momencie lub w okresie czasu).

Zgodnie z decyzją podjętą przez Spółkę, MSSF 15 zostanie wdrożony przy zastosowaniu metody retrospektywnej zmodyfikowanej (tj. z łącznym efektem pierwszego zastosowania MSSF 15 ujętym na 1 stycznia 2018 roku, wyłącznie do umów, które nie zostały na ten dzień zakończone).

Na podstawie dotychczas przeprowadzonych przez Spółkę prac związanych z wdrożeniem MSSF 15, zidentyfikowano wpływ MSSF 15 na następujące obszary:

Obszar: Identyfikacja zobowiązań do wykonania świadczenia w kontraktach wieloelementowych

Spółka zawiera z klientami umowy na sprzedaż produktów m.in. umowy z warunkami dostawy opartymi o Incoterms CIF, CIP, CPT. Dotychczas całość przychodów ze sprzedaży podlegała ujęciu w momencie przekazania klientowi kontroli nad towarem. Zgodnie z MSSF 15, usługa transportu (lub transportu i ubezpieczenia) świadczona dla powyższych Incoterms po przekazaniu kontroli nad produktami, podlegać będzie wydzieleniu jako odrębne zobowiązanie do wykonania świadczenia, do którego zaalokowana zostanie część ceny transakcyjnej i odrębnie ujęty przychód w momencie realizacji usługi (tj. w momencie późniejszym niż dotychczas). Jednocześnie Spółka tworzy rezerwę na koszty transportu ponoszone przez Spółkę w powiązaniu do wskazanych przychodów.

Spółka dokonała kalkulacji wpływu powyższej zmiany na sprawozdanie finansowe i ustaliła, że zmiana ta będzie miała nieistotny wpływ, w związku z tym na 1 stycznia 2018 roku nie będzie korekt sprawozdania finansowego.

Spółka przyznaje bonifikaty przysługujące klientowi na kolejny okres (np. miesiąc, kwartał, rok), w zamian za spełnienie określonych warunków w bieżącym okresie. Dotychczas przyznane bonifikaty pomniejszały przychody ze sprzedaży w momencie dokonania sprzedaży produktu objętego bonifikatą. Tworzenie rezerw pomniejszających przychody z tytułu bonusu kwartalnego i rocznego od obrotów ma miejsce w tym samym okresie sprawozdawczym, co ujęcie przychodu, którego te wartości dotyczą. Zgodnie z MSSF 15 w ramach umowy Spółka zidentyfikowała zgodność dotychczasowego postępowania z przepisami MSSF15.

Obszar: Szacowanie wynagrodzenia zmiennego

Spółka oferuje klientom bonifikatę kontraktową w stałej wysokości w PLN za tonę zakupionego nawozu. Umowy te to umowy wieloelementowe, dotyczące sprzedaży różnego rodzaju nawozów w ramach jednej umowy. Dotychczas przyznane bonifikaty kontraktowe pomniejszały przychody ze sprzedaży w tej samej wysokości w PLN za tonę dla wszystkich rodzajów nawozów podlegających sprzedaży w ramach umowy. Zgodnie z MSSF 15 wymagana jest alokacja przyznanej bonifikaty kontraktowej do poszczególnych nawozów oferowanych w ramach umowy w oparciu o ich indywidualne ceny sprzedaży.

Spółka dokonała stosownych kalkulacji i oceniła, iż pomimo różnego rozłożenia w czasie dostawy różnego rodzaju nawozów, alokacja w stałej kwocie za tonę obniżki ceny pomiędzy dostawę różnego rodzaju nawozów jest zbliżona do alokacji, która byłaby dokonana według indywidualnych cen sprzedaży, w związku z czym nie wystąpią istotne różnice związane z wdrożeniem MSSF 15.

Obszar: Zmiany prezentacyjne

Zdarza się, iż klient świadczy na rzecz Spółki różnego rodzaju działania marketingowe i promocyjne, za które otrzymuje wynagrodzenie. Dotychczas płatności z tytułu usług w ramach działań marketingowych ujmowane były jako koszty sprzedaży. Ujęty koszt tego typu działań w okresie styczeń - grudzień 2017 roku wynosił 8 406 tys. zł. Zgodnie z MSSF 15, Spółka ocenia, iż płatności z tytułu usług w ramach działań marketingowych stanowić będą pomniejszenie ceny transakcyjnej z tytułu sprzedaży nawozu, tj. przychodów ze sprzedaży. Na dzień 1 stycznia 2018 powyższa różnica nie będzie miała wpływu na wynik finansowy.

Obszar: Ujawnienia w sprawozdaniu finansowym

W związku z zastosowaniem metody retrospektywnej zmodyfikowanej, Spółka w roku 2018 ujawniać będzie kwotę wpływającą na każdą pozycję sprawozdania finansowego w wyniku zastosowania MSSF 15 w porównaniu z MSR 11, MSR 18 i związanymi z nimi Interpretacjami, które obowiązywały przed zmianą.

Standard zawiera nowe wymagania dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych, jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdania finansowego zapoznania się z charakterem, kwotą, terminami uzyskania oraz niepewnością przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami zawieranych przez Spółkę. W związku z wdrożeniem MSSF 15 Spółka dokona modyfikacji w zakresie ujawnień informacji wymaganych przez MSSF 15, aby spełniony został powyższy cel.

2.3.2. Wdrożenie MSSF 9

Standard MSSF 9 Instrumenty finansowe został opublikowany w lipcu 2014 roku i zatwierdzony do stosowania w krajach Unii Europejskiej w dniu 22 listopada 2016 roku Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2016/2067/EU. Ma on obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu oraz po 1 stycznia 2018 roku. Standard zastępuje MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Zmianie ulegają obszary klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych, wyznaczania utraty wartości aktywów finansowych oraz (opcjonalnie) rachunkowość zabezpieczeń. Spółka przeprowadziła analizy jakościowe i ilościowe odnoszące się do wpływu zastosowania MSSF 9 po raz pierwszy od dnia 1 stycznia 2018 roku. Przeprowadzone analizy bazują na składnikach aktywów finansowych oraz warunkach ekonomicznych na dzień 31 grudnia 2017 roku, w związku z czym rzeczywisty wpływ wdrożenia MSSF 9, jaki odzwierciedlony zostanie w przyszłych sprawozdaniach finansowych, może odbiegać od przewidywań Spółki wskazanych poniżej. Spółka nie oczekuje jednak materialnych rozbieżności w tym zakresie.

Spółka podjęła decyzję o wdrożeniu standardu z dniem 1 stycznia 2018 roku bez korygowania danych porównawczych.

Klasyfikacja i wycena aktywów finansowych

Wymogi ogólne

MSSF 9 zastępuje trzema kategoriami dotychczasowe cztery kategorie aktywów finansowych określone w MSR 39. Zgodnie z MSSF 9 kategorie aktywów finansowych obejmują:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Nie jest możliwe bezpośrednie przeniesienie poszczególnych składników aktywów finansowych pomiędzy kategoriami określonymi w MSR 39 a kategoriami zdefiniowanymi w MSSF 9. Aktywa finansowe zgodnie z MSSF 9 klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia w oparciu o:

- charakterystykę przepływów pieniężnych. W celu określenia charakterystyki przepływów pieniężnych należy zbadać, czy przepływy pieniężne wynikające z danego aktywa odpowiadają wyłącznie spłacie kapitału i odsetek. Spełnienie tego warunku jest jednym z kryteriów klasyfikacji aktywa finansowego jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Aktywa finansowe, które nie spełniają tego warunku są, co do zasady, klasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- model biznesowy, w oparciu o który dane aktywo finansowe jest zarządzane. Zgodnie z MSSF 9 Spółka wyróżnia odpowiednio:
 - model biznesowy, którego celem jest wyłącznie pozyskiwanie przepływów pieniężnych generowanych przez dane aktywo finansowe. Model ten jest jednym z warunków klasyfikacji aktywa finansowego, jako wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
 - model biznesowy, którego celem jest zarówno pozyskiwanie przepływów pieniężnych generowanych przez aktywo finansowe, jak też sprzedaż aktywa finansowego. Model ten wyklucza możliwość klasyfikacji danego aktywa finansowego jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - model biznesowy inny niż powyższe (np. zarządzanie w oparciu o wartość godziwą instrumentów finansowych). Model ten wskazuje na klasyfikację aktywa jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Wpływ na jednostkowe sprawozdanie finansowe

Spółka opracowała zasady klasyfikacji aktywów finansowych, w oparciu o które zweryfikowała charakterystykę przepływów pieniężnych posiadanych aktywów finansowych oraz funkcjonujące w Spółce modele biznesowe, w ramach których zarządzane są aktywa finansowe.

Przeprowadzona analiza wykazała, że aktywa finansowe w Spółce charakteryzują się przepływami pieniężnymi odpowiadającymi spłacie kapitału i odsetek, i utrzymywane są w ramach modelu biznesowego opartego wyłącznie o pozyskiwanie przepływów pieniężnych z tytułu aktywa, co przekłada się na ich klasyfikację jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Utrata wartości aktywów finansowych

Wymogi ogólne

W miejsce dotychczasowych zasad rozpoznawania strat kredytowych w oparciu o stratę poniesioną, MSSF 9 wprowadza koncepcję straty oczekiwanej skutkującą rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości od momentu początkowego ujęcia aktywów finansowych. Wymogi w zakresie utraty wartości aktywów finansowych odnoszą się w szczególności do aktywów finansowych wycenianych w zamortyzowanym koszcie oraz wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Na potrzeby oszacowania oczekiwanych strat kredytowych MSSF 9 wskazuje na zasadność wykorzystania zarówno danych historycznych w zakresie spłacalności, jak też dostępnych na datę bilansową, wiarygodnych danych mogących zwiększyć precyzję oszacowania oczekiwanych strat kredytowych w okresach przyszłych.

Wpływ na jednostkowe sprawozdanie finansowe

Spółka zidentyfikowała poniższe klasy aktywów finansowych, dla których zgodnie z MSSF 9 dokonała oszacowania wpływu oczekiwanych strat kredytowych na sprawozdanie finansowe:

- należności handlowe z tytułu dostaw i usług,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

W odniesieniu do należności handlowych oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych. Oczekiwane straty kredytowe dla tej grupy kontrahentów oszacowane zostały z wykorzystaniem macierzy rezerw oraz przypisanych do poszczególnych przedziałów wiekowania należności handlowych (m.in. należności dochodzone na drodze sądowej, należności od kontrahentów w upadłości) wskaźników procentowych pozwalających na oszacowanie wartości należności handlowych, co do których oczekuje się, że nie zostaną spłacone.

Spółka, na podstawie analiz przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2017 roku, oczekuje, że łączna wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu należności handlowych, w związku z zastosowaniem MSSF 9 wzrośnie o około 723 tys. zł w stosunku do wartości odpisu oszacowanego na dotychczasowych zasadach. Jednakże Spółka stosuje zabezpieczenie swoich należności handlowych w ramach polis ubezpieczeniowych, dlatego spodziewane straty kredytowe mogą być niższe.

W odniesieniu do środków pieniężnych, Spółka wyznacza ryzyko niewypłacalności kontrahentów w oparciu o ocenę wiarygodności przyznaną przez agencje ratingowe dla instytucji finansowych, odpowiednio przekształconą na prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania. Spółka szacuje, że łączna wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe z tytułu posiadanych środków pieniężnych wyniesie 23 tys. zł.

Różnice między wcześniejszą wartością bilansową netto aktywów finansowych objętych oczekiwaną stratą, a wartością bilansową netto składników bilansowych zgodną z MSSF 9, ujmuje się w saldzie początkowym zysków zatrzymanych (kapitale własnym) w okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania MSSF 9.

Dodatkowo, w związku z zawartymi umowami gwarancji i poręczeń dla kredytów korporacyjnych Grupy Azoty S.A. Spółka dokonała oszacowania oczekiwanej straty kredytowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, przypadającej proporcjonalnie do udziału Spółki. Na podstawie wartości bilansowej zaciągniętych kredytów, warunków zakładanych przyπτώwów pieniężnych w okresie trwania umów oraz w oparciu o ocenę wiarygodności Grupy Azoty S.A. Spółka wyliczyła wartość oczekiwanej straty kredytowej z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na poziomie 119 tys. zł.

2.3.3. Wdrożenie pozostałych standardów i interpretacji

MSSF 16 Leasing, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Spółki za rok 2019. MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów - prawa do użytkowania przedmiotu leasingu - oraz nowego zobowiązania - zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.

Wpływ MSSF 16 skutkować będzie ujęciem w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej umów (jako leasingobiorcy) najmu, dzierżawy, których do momentu pierwszego zastosowania standardu nie kwalifikowano jako leasingu finansowego. Spółka planuje zakończyć pracę nad analizą wpływu standardu najpóźniej do końca 2018 roku.

2.4. Podstawa wyceny

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- nieruchomości inwestycyjnych,

- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną Spółki.

2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych.

Spółka dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały ponadto przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10 i 12,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w notcie 10,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych przedstawiono w notcie 14,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiono w notcie 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w notcie 17,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w notcie 25,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w notcie 26.

Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 roku do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu

uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisów ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie:

- nieuzasadnionego dzielenia operacji,
 - angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego,
 - elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz
 - inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych,
- mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiąganymi. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 Podatek dochodowy w oparciu o zysk (stratę) podatkową, podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Spółkę działalności.

2.8. Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2017	31.12.2016
EUR	4,1709	4,4240
USD	3,4813	4,1793

2.9. Rzeczowe aktywa trwałe

2.9.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Spółkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane, jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

2.9.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na Spółkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są klasyfikowane jako umowy leasingu finansowego. Aktywa będące przedmiotem leasingu są początkowo ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji oraz odpisom z tytułu utraty wartości według zasad stosowanych dla własnych rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Spółka otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu lub okresu ekonomicznej użyteczności.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.9.3. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

2.9.4. Amortyzacja

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	brak
Budynki i budowle	1% - 33%	3 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1 - 10 lat
Środki transportu	14% - 100%	1 - 7 lat
Komputery	20% - 100%	1 - 5 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem Zarządu Jednostki. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana prospektywnie.

2.10. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane przez Spółkę nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej, stanowi formę leasingu operacyjnego. Prawo to jest wyłączone z aktywów jednostki i ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte ujmowane jest według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego prawa wieczystego użytkowania gruntów. Przewidywany okres użytkowania wynosi do 99 lat, stawka amortyzacyjna 1% - 33%.

2.11. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty własne, budynki i budowle, które Spółka traktuje jako źródło osiągania korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągania przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się według wartości godziwej.

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych prezentowane są jako pozostałe przychody operacyjne, natomiast koszty z nimi związane jako pozostałe koszty operacyjne.

2.12. Wartości niematerialne

2.12.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

2.12.2. Koszty Reach

Spółka aktywuje koszty związane z uzyskaniem pozwolenia w ramach systemu Reach. Wraz z rejestracją produktu w systemie Reach Spółka uzyskuje prawo do produkcji i sprzedaży produktów, które przynoszą korzyści ekonomiczne. Dodatkowo składnik aktywów powstających w wyniku rejestracji nie może być wyodrębniony z jednostki gospodarczej, ale wynika z tytułu prawnego. Składnik ten ma charakter niepieniężny i nie posiada postaci fizycznej.

Jednostka aktywuje koszty, które można bezpośrednio przypisać do konkretnej rejestracji. Do takich kosztów zalicza między innymi: koszty opłat rejestracyjnych, koszty wyników testów, informacji o możliwych zastosowaniach, koszty poniesione na rzecz innego rejestrującego za prawo do wykorzystania wyników testów. Koszty Reach ujmowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i podlegają amortyzacji w takich samych okresach jak rzeczowe aktywa trwałe, przy użyciu których wytwarzany jest dany produkt.

Koszty, które zostały poniesione a nie mogą być przyporządkowane do konkretnej rejestracji ujmowane są jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

2.12.3. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.4. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.5. Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Licencje	5% - 50%	2 - 20 lat
Programy komputerowe	16% - 50%	2 - 6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Reach	2% - 100%	1 - 50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1 - 50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

2.13. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych obejmują udziały i akcje w podmiotach zależnych i stowarzyszonych. Inwestycje te są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości.

2.14. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności szacowane są w momencie, gdy odzyskanie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości ustalana jest jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową. Straty z tytułu odpisów aktualizujących ujmuje się jako koszty sprzedaży w rachunku zysków i strat.

2.15. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

2.16. Prawa majątkowe

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań KPI ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza prezentowane w ramach zobowiązań są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane następująco:

- jeżeli Spółka posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,
- jeżeli Spółka nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji.

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Spółce z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Spółkę lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadczenia podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadczeń pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla prawach do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

2.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki przekazane spółkom z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. uczestniczącym w ustudze cash pooling. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

2.18. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Spółki, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Spółki nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

2.19. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał zakładowy Spółki wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane oraz inne całkowite dochody.

2.20. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Spółki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej bieżące zobowiązania pracownicze prezentowane są w pozycji „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”, a zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń w pozycji „Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych”.

2.20.1. Programy określonych składek

Spółka zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Spółki za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Spółka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

2.20.2. Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Spółki z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

2.20.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Spółka zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

2.20.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Spółka jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Spółka tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

2.20.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Spółka oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Spółki wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

2.20.4. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Spółka ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Spółce ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

2.21. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

2.21.1. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Spółkę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

2.21.2. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

2.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

2.23. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.24. Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Spółka kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem, których Spółka ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności,
- pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

2.24.1. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Aktywa finansowe zostają wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeśli wynikające z umowy prawa Spółki do przepływów pieniężnych z tych aktywów wygasną, bądź, jeśli Spółka przeniesie prawo do tych aktywów na rzecz innego podmiotu nie zachowując kontroli, nie ponosząc ryzyka z nimi związanego oraz nie czerpiąc z nich korzyści.

Spółka wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygaśnię, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśnię.

2.24.2. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w wartości godziwej. Koszty transakcji korygują wartość początkową wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy.

2.24.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółka wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat.

2.24.4. Pochodne instrumenty finansowe

Spółka wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Spółka nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych, które nie są desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat.

2.24.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych jest ujmowany w momencie, kiedy istnieją obiektywne przesłanki, że zaistniały zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest, jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowany w przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się przez wynik finansowy.

2.25. Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

2.25.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów i produktów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

2.25.2. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej

Spółka rozpoznaje przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej w okresie, w którym zostały wygenerowane oraz, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu tej sprzedaży.

2.25.3. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Początkowe koszty bezpośrednio poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości bilansowej środka stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje przez okres trwania leasingu na tej samej podstawie, co przychody z tytułu najmu. Warunkowe opłaty leasingowe są ujmowane jako przychód w okresie, w którym staną się należne.

Przychody te ujmowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.25.4. Programy lojalnościowe

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Spółka wypełniła ciążące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.

2.25.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Spółkę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających (za wyjątkiem kontraktów na prawa do emisji CO₂), które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Spółka nabywa prawo do jej otrzymania.

2.25.6. Dotacje

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Zaliczane do dotacji kwoty środków pieniężnych otrzymane na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych w tym także budowie, zwiększają pozostałe przychody operacyjne, równoległe do odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych.

2.26. Koszty

2.26.1. Koszt własny sprzedaży

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Spółki za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

2.26.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych),
- i inne.

2.26.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).

2.26.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Spółkę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

2.26.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.26.6. Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Spółka ujmuje jako koszt w okresie, w którym zostały poniesione.

2.27. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku:

1. początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek,
2. różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
3. różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, przez analogię, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego

zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Spółka posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

2.28. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Spółki oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Spółki, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

2.29. Pozostałe kwestie

Niniejsze sprawozdanie finansowe w nocie 35 przedstawia informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220 t.j. z późniejszymi zmianami; dalej: Prawo Energetyczne).

3. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Segmenty operacyjne

Spółka identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Spółce, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Spółka wyodrębnia następujące segmenty sprawozdawcze:

- Segment Nawozy (Jednostka Biznesowa Nawozy i Nitro),
- Segment Pigmenty (Jednostka Biznesowa Pigmenty),

oraz pozostałą działalność obejmującą między innymi energetykę, usługi portowe, unieszkodliwianie ścieków, składowanie odpadów, usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność nie możliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

Jednostka Biznesowa Nawozy oraz Jednostka Biznesowa Nitro zawierają się w Segmencie Nawozy.

W segmentach operacyjnych Spółka prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono w nocie Segmenty operacyjne. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA. Finansowanie Spółki (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Spółki i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Rozliczenia stosowane przy przepływach wewnętrznych pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na bazie kosztów wytworzenia.

Obszary geograficzne

Spółka prezentuje obszary geograficzne według następujących krajów lub regionów:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium kraju przeznaczenia, tj. kraju, na którego rynek trafi produkt (niezależnie od siedziby odbiorcy hurtowego, którego działalność często ma zasięg globalny). Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Segmenty operacyjne

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 168 830	385 700	30 840	2 585 370
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	225 332	(463)	618 674	843 543
Przychody ze sprzedaży razem	2 394 162	385 237	649 514	3 428 913
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 276 361)	(301 010)	(644 358)	(3 221 729)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(105 537)	(7 426)	-	(112 963)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(116 537)	(19 574)	-	(136 111)
Pozostałe przychody operacyjne	5 958	761	4 057	10 776
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(18 574)	(9 167)	(11 327)	(39 068)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	105 185	75 821	(2 114)	178 892
Przychody finansowe	x	x	x	22 399
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(27 389)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	173 902
Podatek dochodowy	x	x	x	(40 696)
Zysk netto	x	x	x	133 206
EBIT*	105 185	75 821	(2 114)	178 892
Amortyzacja	77 868	20 187	1 915	99 970
EBITDA**	183 053	96 008	(199)	278 862

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 046 515	308 035	30 544	2 385 094
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	216 291	813	605 982	823 086
Przychody ze sprzedaży razem	2 262 806	308 848	636 526	3 208 180
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 165 695)	(296 530)	(626 549)	(3 088 774)
koszty sprzedaży (-)	(109 592)	(7 581)	-	(117 173)
koszty zarządu (-)	(127 913)	(21 000)	-	(148 913)
Pozostałe przychody operacyjne	4 016	1 602	16 655	22 273
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(16 893)	(379)	(11 410)	(28 682)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT*	84 234	13 541	15 222	112 997
Przychody finansowe	x	x	x	15 043
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(42 496)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	85 544
Podatek dochodowy	x	x	x	(21 561)
Zysk netto	x	x	x	63 983
EBIT*	84 234	13 541	15 222	112 997
Amortyzacja	66 971	19 039	2 160	88 170
EBITDA**	151 205	32 580	17 382	201 167

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 401 028	358 304	62 525	1 821 857
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	143 146
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	208 486	208 486
Aktywa ogółem	1 401 028	358 304	271 011	2 173 489
Zobowiązania segmentu	586 140	64 887	29 052	680 079
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	331 781
Zobowiązania ogółem	586 140	64 887	29 052	1 011 860

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 316 746	314 770	62 532	1 694 048
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	120 504
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	186 376	186 376
Aktywa ogółem	1 316 746	314 770	248 908	2 000 928
Zobowiązania segmentu	539 457	73 450	10 676	623 583
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	317 721
Zobowiązania ogółem	539 457	73 450	10 676	941 304

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nieprzypisane do segmentów aktywa stanowią wartość 143 146 tys. zł, na które składają się:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty w kwocie 69 338 tys. zł,
 - aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 30 773 tys. zł,
 - należności z tytułu podatku od towarów i usług (VAT) w kwocie 36 429 tys. zł,
 - zaliczki otrzymane w kwocie 2 950 tys. zł,
 - należności z tytułu innych podatków, dotacji, ceł i ubezpieczeń społecznych w kwocie 1 615 tys. zł,
 - pozostałe tytuły w kwocie 2 041 tys. zł,
- ponieważ te aktywa są zarządzane na poziomie Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nieprzypisane do segmentów zobowiązania stanowią wartość 331 781 tys. zł, na które składają się:

- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 296 199 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń z pracownikami w kwocie 8 101 tys. zł,
- rezerwy w kwocie 7 609 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych w kwocie 8 063 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 4 180 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu emisji do atmosfery w kwocie 3 126 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych w kwocie 2 053 tys. zł,
- pozostałe tytuły w kwocie 2 450 tys. zł,

ponieważ te zobowiązania są zarządzane na poziomie Spółki.

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2017 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	157 946	28 604	7 528	194 078
Nakłady na wartości niematerialne	2 309	656	19	2 984
Razem nakłady	160 255	29 260	7 547	197 062
Amortyzacja segmentu	77 868	20 187	1 915	99 970
Razem amortyzacja	77 868	20 187	1 915	99 970

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	240 836	32 206	17 002	290 044
Nakłady na wartości niematerialne	426	158	3 457	4 041
Razem nakłady	241 262	32 364	20 459	294 085
Amortyzacja segmentu	66 971	19 039	2 160	88 170
Razem amortyzacja	66 971	19 039	2 160	88 170

Obszary geograficzne

Przychody według obszarów geograficznych

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Polska	1 570 869	1 513 175
Niemcy	296 318	253 952
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	611 902	494 498
Kraje Ameryki Południowej	36 136	73 002
Pozostałe kraje	70 145	50 467
Razem	2 585 370	2 385 094

Aktywa trwałe

Wszystkie aktywa Spółki są zlokalizowane w Polsce.

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w 2017 roku jak i w roku 2016.

Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody ze sprzedaży produktów i usług, w tym:	2 563 011	2 372 395
Przychody ze sprzedaży produktów	2 549 413	2 359 534
Przychody ze sprzedaży usług	13 598	12 861
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	21 601	10 790
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	758	1 909
	2 585 370	2 385 094

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Amortyzacja	99 970	88 170
Zużycie materiałów i energii	1 618 885	1 530 148
Usługi obce	246 500	232 743
Podatki i opłaty	94 591	85 967
Wynagrodzenia	190 289	185 613
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	60 944	56 802
Pozostałe koszty rodzajowe	47 598	74 834
Koszty według rodzaju	2 358 777	2 254 277
Zmiana stanu produktów (+/-)	3 677	3 489
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 188)	(1 091)
Koszty sprzedaży (-)	(112 963)	(117 173)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(136 111)	(148 913)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	16 920	9 013
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	2 129 112	1 999 602
w tym podatek akcyzowy	7 369	8 827

Koszty amortyzacji ujęte w poszczególnych pozycjach rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach:

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	92 952	81 709
Koszty ogólnego zarządu	7 018	6 461
Amortyzacja ogółem	99 970	88 170

W pozycji „Wynagrodzenia” Spółka ujmuje:

- wynagrodzenia wypłacone i należne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną bez narzutów,
- koszty programów określonych świadczeń (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na odprawę emerytalne i rentowe),
- koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na nagrodę jubileuszową).

W pozycji „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Spółka ujmuje:

- ubezpieczenia społeczne,
- narzuty od rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną,
- odpisy i rezerwy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- szkolenia,
- pozostałe (odzież ochronna i robocza, posiłki profilaktyczne, składki na pracowniczy program emerytalny).

Nota 2.1 Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów i usług	2 110 003	1 992 778
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych towarów i materiałów	16 920	9 013
Koszt wytworzenia/nabycia praw majątkowych	2 189	(2 189)
	2 129 112	1 999 602

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Wynagrodzenia wypłacone i należne	194 776	187 014
Ubezpieczenia społeczne	38 489	36 084
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	11 345	8 856
Szkolenia	515	720
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	(1 073)	738
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	(3 815)	(2 547)
Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy	(668)	17
Zmiana stanu rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną	2 834	1 101
Zmiana stanu pozostałych rezerw pracowniczych	(1 973)	-
Pozostałe	10 803	10 432
	251 233	242 415
Średnie zatrudnienie	2 501	2 393

W pozycji „Pozostałe” Spółka ujmuje koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej,
- posiłków profilaktycznych,
- składek na pracowniczy program emerytalny,
- specjalistycznych badań lekarskich,
- inne pozostałe.

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zyski ze zbycia aktywów		
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	(319)
Zysk ze sprzedaży prawa wieczystego użytkowania gruntów	-	7 545
	-	7 226
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Pozostałe należności	102	15
	102	15
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	382	1 092
Otrzymane odszkodowania	305	34
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 449	2 426
Rozwiązanie rezerw	4 701	7 319
Dotacje	1 378	1 432
Pozostałe	1 459	2 729
	10 674	15 032
	10 776	22 273

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka na skutek zawartej umowy dotyczącej kwestii rozliczenia zobowiązań wobec kontrahenta z tytułu doradztwa technicznego związanego z dostawą fosforytów z Senegalu rozwiązała rezerwę z tego tytułu w kwocie 4 701 tys. zł oraz wykorzystwała pozostałą część rezerwy w kwocie 4 710 tys. zł.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Strata ze zbycia aktywów		
Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	1 140	-
	1 140	-
Utworzone odpisy aktualizujące		
Rzeczowe aktywa trwałe	3 232	1 241
Pozostałe należności	76	4 727
	3 308	5 968
Pozostałe koszty operacyjne		
Straty z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	74	199
Kary i odszkodowania	8 383	4 552
Przestoje instalacji	153	167
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	1 949	2 214
Koszty usuwania skutków awarii	1 518	2 549
Utworzone rezerwy	21 250	11 312
Pozostałe	1 293	1 721
	34 620	22 714
	39 068	28 682

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka spisała w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych rzeczowe aktywa trwałe w budowie w kwocie 3 150 tys. zł dotyczące wstępnej fazy inwestycji związanej z nadzorem nad przygotowaniem do realizacji projektu budowy i eksploatacji kopalni fosforytów w Senegalu. Zadanie nie będzie kontynuowane.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka utworzyła w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych:

- rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu przekroczenia dopuszczalnej wielkości emisji SO₂ w kwocie 6 904 tys. zł,
- rezerwy na ochronę środowiska w kwocie 14 889 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 13 754 tys. zł),
- rezerwy na odszkodowania za szkody rzeczowe w kwocie 2 726 tys. zł,
- rezerwy na sprawy sądowe w kwocie 3 205 tys. zł,
- rezerwy pozostałe na kwotę 430 tys. zł.

Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody odsetkowe		
Odsetki od lokat bankowych	34	84
Odsetki od pożyczek	542	537
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	1 349	2 364
Pozostałe przychody odsetkowe	20	23
	1 945	3 008
Pozostałe przychody finansowe		
Zysk na różnicach kursowych	5 830	-
Dywidendy otrzymane	13 319	10 808
Pozostałe przychody finansowe	1 305	1 227
	20 454	12 035
	22 399	15 043

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk na różnicach kursowych		
Zysk na różnicach kursowych zrealizowanych	1 630	-
Zysk z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	381	-
Zysk z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	3 819	-
	5 830	-

W pozycji zysków na różnicach kursowych „Zysk z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły” Spółka prezentuje różnice kursowe dotyczące rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. (opisanej w nocie 26 Rezerwy) w kwocie 3 835 tys. zł.

Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	569	420
Odsetki od pożyczek	7 001	6 396
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	646	739
Odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług	19	61
Odsetki od zobowiązań do budżetu	41	65
Odsetki od cash pooling	2 011	687
Pozostałe koszty odsetkowe	1 821	1 744
	12 108	10 112
Straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych		
Utworzenie odpisów aktualizujących udziały i akcje	1 748	-
	1 748	-
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	-	5 946
Odwrócenie dyskonta rezerw	942	943
Rezerwa z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A.	9 372	21 273
Pozostałe koszty finansowe	3 219	4 222
	13 533	32 384
	27 389	42 496

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Strata na różnicach kursowych		
Strata na różnicach kursowych zrealizowanych	-	3 990
Strata z wyceny na dzień bilansowy należności i zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	-	1 423
Strata z wyceny na dzień bilansowy - pozostałe tytuły	-	533
	-	5 946

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość posiadanych akcji w spółce zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji w kwocie 1 303 tys. zł oraz odpis aktualizujący wartość posiadanych akcji w spółce zależnej Grupa Azoty Africa S.A. w likwidacji w kwocie 445 tys. zł.

Nota 7 Podatek dochodowy

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	27 901	9 723
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(327)	(1 063)
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	13 122	12 901
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	40 696	21 561

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	173 902	85 544
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	33 041	16 253
Efekt podatkowy przychodów trwale niebędących przychodami według przepisów podatkowych (+/-)	(2 046)	(3 302)
Efekt podatkowy kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (+/-)	5 402	8 196
Pozostałe (+/-)	4 299	414
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	40 696	21 561
Efektywna stopa podatkowa	23,4%	25,2%

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Spółki obowiązująca w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Efektywna stopa podatkowa wynosi 23,4% i jest w głównej mierze wynikiem występowania w Spółce ujemnej różnicy trwałej, czyli kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych. Na jej wartość wpływa głównie utworzona przez Spółkę rezerwa z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. oraz rezerwa na kary finansowe z tytułu przekroczenia emisji szkodliwych substancji do środowiska.

W pozycji „Pozostałe” wykazano wartość rozwiązanego aktywa z tytułu podatku odroczonego, które przy ponownej analizie Spółka oceniała jako niemożliwe do realizacji w przyszłości (dotyczy głównie części aktywa na podatek odroczone z tytułu należności). Rozwiązanie aktywa obciążało wynik finansowy jednocześnie bez możliwości rozpoznania kosztu uzyskania przychodu.

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat (+/-)		
Zyski/(Straty) aktuarialne dotyczące programów określonych świadczeń	70	(405)
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	70	(405)

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(14 203)	(19 254)	23 275	13 209
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczoney)	(14 203)	(19 254)	-	-
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczoney)	-	-	23 275	13 209
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(29)	(16)	-	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, którego wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczoney)	(29)	(16)	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	3 115	2 822
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczoney)	-	-	3 115	2 822
Wartości niematerialne	(7)	(39)	740	487
Wartości niematerialne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczoney)	(7)	(39)	-	-
Wartości niematerialne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczoney)	-	-	740	487
Aktywa finansowe	(139)	(2 888)	-	1 043
Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach zależnych i stowarzyszonych	(139)	(2 888)	-	1 043
Zapasy i prawa majątkowe	(1 611)	(1 557)	4 465	5 868
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 611)	(1 557)	-	-
Prawa do emisji CO ₂ (otrzymane nieodpłatnie)	-	-	4 465	5 868
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(6 395)	(8 999)	133	348
Świadectwa pochodzenia z kogeneracji i prawa majątkowe (certyfikaty energetyczne)	-	-	31	250
Naliczone odsetki od należności (odsetki od pożyczek)	-	-	102	98
Odpisy aktualizujące wartość należności	(4 992)	(8 194)	-	-
Pozostałe	(1 403)	(805)	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(15 128)	(14 183)	-	-

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu leasingu	(318)	(320)	-	-
Nieopłacone składki ZUS	(67)	(111)	-	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 612)	(4 449)	-	-
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 262)	(2 914)	-	-
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(7 508)	(6 326)	-	-
Naliczone odsetki od zobowiązań	(13)	(12)	-	-
Naliczone odsetki i prowizje od kredytów	(348)	(51)	-	-
Świadczenia pracownicze	(10 829)	(11 464)	-	-
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	(5 881)	(6 420)	-	-
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	(2 748)	(2 896)	-	-
Rezerwy na ZFŚS po dacie zatrudnienia	(1 333)	(1 159)	-	-
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	(867)	(989)	-	-
Rezerwy	(12 186)	(9 758)	-	-
Rezerwy na ochronę środowiska	(10 943)	(7 935)	-	-
Rezerwy na sprawy bierne	(634)	-	-	-
Rezerwy z pozostałych tytułów	(607)	(1 795)	-	-
Rezerwy na bonusy, upusty	(2)	(2)	-	-
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	-	(26)	-	-
Zobowiązania finansowe	-	-	-	416
Wycena kontraktów terminowych	-	-	-	416
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	(1 974)	-	-	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(62 501)	(68 158)	31 728	24 193
Kompensata	31 728	24 193	(31 728)	(24 193)
Aktywo (-) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(30 773)	(43 965)	-	-

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			Stan na dzień 31.12.2017
	Stan na dzień 01.01.2017	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	
Rzeczowe aktywa trwałe	(6 045)	15 117	-	9 072
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(19 254)	5 051	-	(14 203)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	13 209	10 066	-	23 275
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(16)	(13)	-	(29)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, którego wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(16)	(13)	-	(29)
Nieruchomości inwestycyjne	2 822	293	-	3 115
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	2 822	293	-	3 115
Wartości niematerialne	448	285	-	733
Wartości niematerialne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(39)	32	-	(7)
Wartości niematerialne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	487	253	-	740
Aktywa finansowe	(1 845)	1 706	-	(139)
Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach zależnych i stowarzyszonych	(1 845)	1 706	-	(139)
Zapasy i prawa majątkowe	4 311	(1 457)	-	2 854
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 557)	(54)	-	(1 611)
Prawa do emisji CO ₂ (otrzymane nieodpłatnie)	5 868	(1 403)	-	4 465
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(8 651)	2 389	-	(6 262)
Świadectwa pochodzenia z kogeneracji i prawa majątkowe (certyfikaty energetyczne)	250	(219)	-	31
Naliczone odsetki od należności (odsetki od pożyczek)	98	4	-	102
Odpisy aktualizujące wartość należności	(8 194)	3 202	-	(4 992)
Pozostałe	(805)	(598)	-	(1 403)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			Stan na dzień 31.12.2017
	Stan na dzień 01.01.2017	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(14 183)	(945)	-	(15 128)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(320)	2	-	(318)
Nieopłacone składki ZUS	(111)	44	-	(67)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 449)	(163)	-	(4 612)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 914)	652	-	(2 262)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(6 326)	(1 182)	-	(7 508)
Naliczone odsetki od zobowiązań	(12)	(1)	-	(13)
Naliczone odsetki i prowizje od kredytów	(51)	(297)	-	(348)
Świadczenia pracownicze	(11 464)	565	70	(10 829)
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	(6 420)	469	70	(5 881)
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	(2 896)	148	-	(2 748)
Rezerwy na ZFŚS po dacie zatrudnienia	(1 159)	(174)	-	(1 333)
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	(989)	122	-	(867)
Rezerwy	(9 758)	(2 428)	-	(12 186)
Rezerwy na ochronę środowiska	(7 935)	(3 008)	-	(10 943)
Rezerwy na sprawy bierne	-	(634)	-	(634)
Rezerwy z pozostałych tytułów	(1 795)	1 188	-	(607)
Rezerwy na bonusy, upusty	(2)	-	-	(2)
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	(26)	26	-	-
Zobowiązania finansowe	416	(416)	-	-
Wycena kontraktów terminowych	416	(416)	-	-
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	-	(1 974)	-	(1 974)
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(43 965)	13 122	70	(30 773)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			
	Stan na dzień 01.01.2016	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(19 507)	13 462	-	(6 045)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczonych)	(24 150)	4 896	-	(19 254)
Rzeczowe aktywa trwałe, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczonych)	4 643	8 566	-	13 209
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(19)	3	-	(16)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów, którego wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(19)	3	-	(16)
Nieruchomości inwestycyjne	2 692	130	-	2 822
Nieruchomości inwestycyjne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	2 692	130	-	2 822
Wartości niematerialne	116	332	-	448
Wartości niematerialne, których wartość podatkowa jest wyższa niż ich wartość bilansowa (aktywo na podatek odroczony)	(48)	9	-	(39)
Wartości niematerialne, których wartość bilansowa jest wyższa niż ich wartość podatkowa (rezerwa na podatek odroczony)	164	323	-	487
Aktywa finansowe	(1 845)	-	-	(1 845)
Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji w spółkach zależnych i stowarzyszonych	(1 845)	-	-	(1 845)
Zapasy i prawa majątkowe	4 183	128	-	4 311
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	(1 720)	163	-	(1 557)
Prawa do emisji CO ₂ (otrzymane nieodpłatnie)	5 903	(35)	-	5 868
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(4 409)	(4 242)	-	(8 651)
Świadectwa pochodzenia z kogeneracji i prawa majątkowe (certyfikaty energetyczne)	20	230	-	250
Naliczone odsetki od należności (odsetki od pożyczek)	87	11	-	98
Odpisy aktualizujące wartość należności	(3 943)	(4 251)	-	(8 194)
Pozostałe	(573)	(232)	-	(805)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 590)	3 407	-	(14 183)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			
	Stan na dzień 01.01.2016	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu leasingu	(467)	147	-	(320)
Nieopłacone składki ZUS	(137)	26	-	(111)
Bierne rozliczenia międzyokresowe - rezerwy na nagrody roczne, kwartalne i motywacyjne	(4 211)	(238)	-	(4 449)
Pozostałe bierne rozliczenia międzyokresowe	(2 584)	(330)	-	(2 914)
Rezerwa z tytułu praw do emisji CO ₂	(10 188)	3 862	-	(6 326)
Naliczone odsetki od zobowiązań	(3)	(9)	-	(12)
Naliczone odsetki i prowizje od kredytów	-	(51)	-	(51)
Świadczenia pracownicze	(11 280)	221	(405)	(11 464)
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	(6 716)	296	(405)	(6 825)
Rezerwy z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych	(2 464)	(432)	-	(2 896)
Rezerwy na ZFŚS po dacie zatrudnienia	(935)	(224)	-	(1 159)
Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze	(1 165)	176	-	(989)
Pozostałe	-	405	-	405
Rezerwy	(8 802)	(956)	-	(9 758)
Rezerwy na ochronę środowiska	(8 785)	850	-	(7 935)
Rezerwy na sprawy bierne	-	-	-	-
Rezerwy z pozostałych tytułów	(17)	(1 778)	-	(1 795)
Rezerwy na bonusy, upusty	-	(2)	-	(2)
Rozliczenia z tytułu ZFŚS	-	(26)	-	(26)
Zobowiązania finansowe	-	416	-	416
Wycena kontraktów terminowych	-	416	-	416
Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(56 461)	12 901	(405)	(43 965)

Istotne zmiany różnic przejściowych ujęte w rachunku zysków i strat i innych całkowitych dochodów w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku:

- zmiana w pozycji „Rzeczowe aktywa trwałe” - zmniejszenie aktywa o kwotę 15 117 tys. zł, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, wynika głównie z:
 - utworzenia rezerwy na podatek odroczony na kwotę 10 066 tys. zł - zwiększenie się różnicy między wartościami bilansowymi a podatkowymi, w szczególności w pozycji *Urządzenia techniczne i maszyny*, w związku z dłuższymi okresami użytkowania ustalonymi dla celów amortyzacji bilansowej niż podatkowej,
 - zmniejszenia aktywa z tytułu podatku odroczonego o kwotę 5 051 tys. zł - zmniejszenie się różnicy między wartościami podatkowymi a bilansowymi, w szczególności w pozycji *Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej*, w związku ze zwiększeniem stawek amortyzacji podatkowej środków trwałych, dla których okresowo w poprzednich latach była ona obniżana,
- zmiana w pozycji „Aktywa finansowe” (z tytułu udziałów i akcji) - zmniejszenie aktywa o kwotę 1 706 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika głównie z:
 - przeniesienia aktywa z tytułu odpisu na udziały w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 1 974 tys. zł do pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” - zmiana prezentacji udziałów w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z pozycji „Udziały i akcje” do pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”,
 - rozwiązania rezerwy z tytułu podatku odroczonego w kwocie 1 043 tys. zł dotyczącej udziałów w spółce zależnej Transtech Sp. z o.o.,Uznano, że w przypadku powyższych spółek zależnych różnice przejściowe nie odwrócą się w dającej się przewidzieć przyszłości.
- zmiana w pozycji „Zapasy i prawa majątkowe” - zwiększenie aktywa o kwotę 1 457 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika przede wszystkim ze zmniejszenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu praw do emisji CO₂ o kwotę 1 403 tys. zł (rezerwa utworzona nadmiernie),
- zmiana w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe” - zmniejszenie aktywa o kwotę 2 389 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika głównie ze zmniejszenia odpisów aktualizujących należności w stosunku do 31 grudnia 2016 roku - zmniejszenie aktywa z tytułu podatku odroczonego o kwotę 3 202 tys. zł,
- zmiana w pozycji „Rezerwy” - zwiększenie aktywa o kwotę 2 428 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika głównie z:
 - zwiększenia rezerwy na ochronę środowiska - zawiązano aktywo z tytułu podatku odroczonego o wartości 3 008 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku,
 - zmniejszenia rezerwy z pozostałych tytułów w stosunku do 31 grudnia 2016 roku - zmniejszono aktywo z tytułu podatku odroczonego o kwotę 1 188 tys. zł,
- zmiana w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” - zwiększenie aktywa z tytułu podatku odroczonego o kwotę 1 974 tys. zł w stosunku do 31 grudnia 2016 roku wynika ze zmiany prezentacji udziałów w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z pozycji „Udziały i akcje” do pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży”. Pozycja ta dotyczy aktywa z tytułu podatku odroczonego utworzonego na udziały w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o., które są przeznaczone do sprzedaży. Wcześniej aktywo z tytułu podatku odroczonego związane z tymi udziałami było prezentowane w pozycji „Aktywa finansowe”.

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie ujęła aktywa z tytułu podatku odroczonego od utworzonych w latach poprzednich odpisów aktualizujących wartość nabytych udziałów/akcji w spółkach zależnych: African Investment Group S.A., Transtech Sp. z o.o., Infrapark Police S.A. w likwidacji i Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o., ponieważ nie występowały okoliczności wskazujące na możliwość realizacji tego aktywa w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nota 8 Działalność zaniechana

W 2017 oraz 2016 roku w Spółce nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Spółki oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zysk netto	133 206	63 983
Liczba akcji na początek okresu	75 000 000	75 000 000
Liczba akcji na koniec okresu	75 000 000	75 000 000
Średnia ważona liczba akcji w okresie	75 000 000	75 000 000
Zysk na jedną akcję:		
Z działalności kontynuowanej:		
Podstawowy (zł)	1,78	0,85
Rozwodniony (zł)	1,78	0,85

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Grunty	615	615
Budynki i budowle	426 279	314 451
Maszyny i urządzenia	737 662	589 804
Środki transportu	4 778	6 561
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	13 255	10 253
	1 182 589	921 684
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	138 787	305 796
	1 321 376	1 227 480

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, rzeczowe aktywa trwałe uległy istotnemu zwiększeniu w pozycjach budynki i budowle oraz maszyny i urządzenia w wyniku przyjęcia na stan aktywów z rzeczowych aktywów trwałych w budowie:

- zadania inwestycyjnego „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II” na kwotę 135 434 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Modernizacja instalacji amoniaku” na kwotę 95 643 tys. zł,
- zadania inwestycyjnego „Rozwój logistyki ZCH Police II Etap” na kwotę 29 692 tys. zł.

Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	615	314 451	589 804	6 561	10 253	305 796	1 227 480
Zwiększenia, w tym (+):	-	131 007	225 171	610	5 719	194 078	556 585
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	129 144	221 603	87	5 718	194 078	550 630
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	12	3 396	523	1	-	3 932
Zwiększenia pozostałe	-	1 851	172	-	-	-	2 023
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(19 179)	(77 313)	(2 393)	(2 717)	(361 087)	(462 689)
Amortyzacja	-	(19 160)	(73 886)	(1 779)	(2 716)	-	(97 541)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	(216)	-	-	(216)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(13)	(3 426)	(324)	(1)	(39)	(3 803)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(357 610)	(357 610)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(6)	(1)	(74)	-	(3 150)	(3 231)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	-	(288)	(288)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	615	426 279	737 662	4 778	13 255	138 787	1 321 376

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	615	313 179	442 523	7 371	8 924	278 093	1 050 705
Zwiększenia, w tym (+):	-	25 270	212 770	1 127	3 390	290 881	533 438
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	25 142	206 605	12	3 390	290 881	526 030
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	1 109	-	-	1 109
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	128	1 258	6	-	-	1 392
Zwiększenia pozostałe	-	-	4 907	-	-	-	4 907
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(23 998)	(65 489)	(1 937)	(2 061)	(263 178)	(356 663)
Amortyzacja	-	(18 162)	(63 908)	(1 851)	(2 061)	-	(85 982)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(271)	(408)	(6)	-	(24 805)	(25 490)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(352)	(1 168)	(68)	-	(532)	(2 120)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(235 780)	(235 780)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(5)	(12)	-	(1 224)	(1 241)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	(306)	-	-	-	-	(306)
Zmniejszenia pozostałe	-	(4 907)	-	-	-	(837)	(5 744)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	615	314 451	589 804	6 561	10 253	305 796	1 227 480

Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2017 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	957 424	1 823 336	18 291	48 286	146 175	2 994 127
Skumulowane umorzenie (-)	-	(446 844)	(980 879)	(13 259)	(32 274)	-	(1 473 256)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 301)	(104 795)	(254)	(2 757)	(7 388)	(199 495)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	615	426 279	737 662	4 778	13 255	138 787	1 321 376
Stan na dzień 31.12.2016 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	827 341	1 622 052	19 979	43 446	310 034	2 823 467
Skumulowane umorzenie (-)	-	(428 583)	(924 058)	(12 715)	(30 435)	-	(1 395 791)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 307)	(108 190)	(703)	(2 758)	(4 238)	(200 196)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	615	314 451	589 804	6 561	10 253	305 796	1 227 480

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 707 022 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 686 884 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2017 roku	-	84 307	108 190	703	2 758	4 238	200 196
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	6	1	74	-	3 150	3 231
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(12)	(3 396)	(523)	(1)	-	(3 932)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2017 roku	-	84 301	104 795	254	2 757	7 388	199 495
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	-	84 435	109 443	697	2 758	3 014	200 347
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	5	12	-	1 224	1 241
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(128)	(1 258)	(6)	-	-	(1 392)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku	-	84 307	108 190	703	2 758	4 238	200 196

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka spisała rzeczowe aktywa trwałe w budowie w kwocie 3 150 tys. zł, w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych, dotyczące wstępnej fazy inwestycji związanej z nadzorem nad przygotowaniem do realizacji projektu budowy i eksploatacji kopalni fosforu w Senegal. Zadanie nie będzie kontynuowane.

Środki trwałe objęte odpisem aktualizującym w okresie sprawozdawczym należą do segmentu Pigmenty i segmentu Nawozy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka otrzymała 305 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za spadek wartości lub utratę elementów rzeczowego majątku trwałego.

W ciągu roku obrotowego 2017 aktywowano koszty finansowania zewnętrznego w kwocie 411 tys. zł na rzeczowe aktywa trwałe w budowie (odsetki i prowizje od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - warunki pożyczek opisano w nacie 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek). W 2016 roku aktywowano kwotę 1 834 tys. zł.

Odpisy aktualizujące tworzy się, gdy istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości oraz gdy w wyniku testu na utratę wartości oszacowana wartość odzyskiwalna jest mniejsza niż wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych lub gdy z indywidualnej analizy wynika, że składnik majątku utracił przydatność. Odpisy odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zmniejszenie odpisów może być efektem ich rozwiązania, w przypadku gdy oszacowana wartość odzyskiwalna jest wyższa niż wartość bilansowa lub wykorzystania ze względu na likwidację składnika rzeczowych aktywów trwałych uprzednio objętego odpisem. Rozwiązanie odpisów następuje w pozostałe przychody operacyjne.

Test na utratę wartości

Spółka oceniła, iż istnieją przesłanki do przeprowadzenia testu na utratę wartości. Zidentyfikowano zarówno przesłanki wskazujące na możliwość zmniejszenia odpisów dokonanych w poprzednich okresach (głównie spadek stóp procentowych wpływający na obniżenie stopy dyskontowej WACC), jak również przesłanki, które wskazywały, iż może zaistnieć potrzeba zwiększenia odpisów z tytułu utraty wartości aktywów (głównie zmiana przewidywanego okresu użytkowania składowiska odpadów).

Spółka przeprowadziła test na dzień 31 grudnia 2017 roku dla rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych w dwóch wyodrębnionych ośrodkach wypracowujących środki pieniężne, tj. CGU Nawozy oraz CGU Pigmenty.

Prognoza przyszłych przepływów pieniężnych została sporządzona zgodnie z metodologią określoną w ramach MSR 36 „Utrata wartości aktywów”, bez uwzględniania przychodów i kosztów z tytułu działalności pozaoperacyjnej i finansowej oraz podatku dochodowego. Zgodnie z wymaganiami MSR do prognozy przyjęte zostały stałe kursy walutowe z dnia bilansowego wynoszące dla USD 3,4813 zł i dla EUR 4,1709 zł. Zgodnie z MSR 36 nie ujmowano nakładów na inwestycje rozwojowe, które rozpoczną się po dniu testu.

Do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych wykorzystano średni ważony koszt kapitału w wysokości 6,51%, wyliczony w ujęciu realnym przed opodatkowaniem.

Wartość odzyskiwalna rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych została ustalona z zastosowaniem metody kalkulacji wartości użytkowej. Określenie wartości użytkowej zostało przeprowadzone na poziomie jednostek generujących przepływy pieniężne (CGU Nawozy i CGU Pigmenty).

W wyniku przeprowadzonego na 31 grudnia 2017 testu na utratę wartości aktywów uzyskano nadwyżkę wartości użytkowej nad wartością księgową rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych. Spółka podjęła decyzję, aby nie rozwiązywać odpisu aktualizującego wartość majątku trwałego, ze względu na fakt, iż kwoty nadwyżki wartości użytkowej nad wartością księgową są nieistotne w relacji do wartości majątku.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do najistotniejszych nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Modernizacja turbozespołu TUP-12	12 903	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego	12 591	8 374
Wymiana suszarni nawozów 311XPN-2	9 232	-
Wykonanie instalacji odazotowania spalin -optymalizacja pracy instalacji IOS	8 737	-
Modernizacja ramp przetadunkowych	6 093	-
Modernizacja instalacji amoniaku	-	89 031
Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II	-	55 676
Rozwój logistyki II etap	-	25 280
Modernizacja wału przeciwpowodziowego	-	9 194
	49 556	187 555

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu finansowym

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Maszyny i urządzenia	122	2 198
Środki transportu	1 517	2 671
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym	1 639	4 869

Spółka użytkuje środki transportu bliskiego na podstawie długoterminowej umowy najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicje leasingu finansowego. Umowa najmu została zawarta w 2009 roku na podstawie, której użytkowane są środki transportu bliskiego (53 szt.; wózki widłowe, koparki, spycharki) przez okres minimum 5 lat. Spółka użytkuje na podstawie leasingu finansowego również 4 samochody osobowe typu pick-up nabyte w latach 2015-2016.

Zabezpieczenia

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu		
Pożyczka/hipoteki	15 199	15 979
Pożyczka/zastaw rejestrowy	14 974	15 795
	30 173	31 774

Na dzień 31 grudnia 2017 roku jedyne zabezpieczenia ustanowione na majątku Spółki (hipoteka na nieruchomościach oraz zastaw rejestrowy na majątku ruchomym) związane są z umową pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Pozostałe umowy kredytowe oraz pożyczki zgodnie z wymogami Umowy o Finansowanie Wewnętrzne wolne są od zabezpieczeń tego typu.

Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Grunty użytkowane wieczysto	5 519	3 536

Zestawienie brutto prawa wieczystego użytkowania gruntów

Stan na dzień 31.12.2017 roku	
Wartość bilansowa brutto	5 780
Skumulowane umorzenie (-)	(261)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	5 519
Stan na dzień 31.12.2016 roku	
Wartość bilansowa brutto	3 729
Skumulowane umorzenie (-)	(193)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	3 536

Prawo wieczystego użytkowania gruntów zaliczone do składników użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego nie jest wykazywane jako rzeczowe aktywa trwałe Spółki.

Spółka korzysta z gruntów użytkowanych wieczysto otrzymanych nieodpłatnie albo nabytych na rynku wtórnym o łącznej powierzchni 1 226,98 ha.

W 2017 roku Spółka dokonała zakupu gruntów użytkowanych wieczysto na kwotę 1 861 tys. zł o powierzchni 14,35 ha oraz otrzymała, w wyniku podziału masy upadłościowej spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji, grunty użytkowane wieczysto na kwotę 190 tys. zł o powierzchni 1,15 ha.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wartość gruntów użytkowanych wieczysto ujmowanych pozabilansowo wynosi 105 109 tys. zł i nie zmieniła się od dnia 31 grudnia 2016 roku. Wartość tych praw została wyceniona w 2011 roku na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy majątkowego. W celu aktualizacji wyceny gruntów ujmowanych pozabilansowo Spółka, z udziałem rzeczoznawcy majątkowego, w 2017 roku dokonała analizy wartości prawa wieczystego użytkowania gruntów. Uznano, że wartość tych praw nie zmieniła się istotnie w porównaniu z wartościami z 2011 roku.

Nota 12 Wartości niematerialne

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Patenty i licencje	14 962	14 032
Oprogramowanie komputerowe	3 049	1 267
Pozostałe wartości niematerialne	928	1 104
	18 939	16 403
Wartości niematerialne w budowie	3 234	5 488
	22 173	21 891

Na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, wartości niematerialne uległy zwiększeniu w wyniku przyjęcia na stan aktywów:

- licencji MET na technologię odsiarczania spalin z projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECI” na kwotę 1 339 tys. zł,
- DCS hardware z projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECI” na kwotę 1 233 tys. zł,
- DCS software z projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECI” na kwotę 662 tys. zł.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Wszystkie wartości niematerialne stanowią własność Spółki.

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2017 roku	14 032	1 267	1 104	5 488	21 891
Zwiększenia, w tym (+):	2 483	2 415	-	2 984	7 882
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	2 483	2 415	-	2 984	7 882
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 553)	(633)	(176)	(5 238)	(7 600)
Amortyzacja	(1 553)	(633)	(176)	-	(2 362)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	-	-
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	-
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 898)	(4 898)
Pozostałe zmniejszenia	-	-	-	(340)	(340)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	14 962	3 049	928	3 234	22 173

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	10 610	1 702	1 280	17 711	31 303
Zwiększenia, w tym (+):	4 795	142	-	4 041	8 978
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	4 795	140	-	4 041	8 976
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	2	-	-	2
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 373)	(577)	(176)	(16 264)	(18 390)
Amortyzacja	(1 373)	(575)	(176)	-	(2 124)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	(11 329)	(11 329)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(2)	-	-	(2)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 935)	(4 935)
Pozostałe zmniejszenia	-	-	-	-	-
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	14 032	1 267	1 104	5 488	21 891

Zestawienie wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2017 roku					
Wartość bilansowa brutto	31 623	6 493	2 190	3 234	43 540
Skumulowane umorzenie (-)	(14 781)	(3 150)	(1 086)	-	(19 017)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(294)	(176)	-	(2 350)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2017 roku	14 962	3 049	928	3 234	22 173
Stan na dzień 31.12.2016 roku					
Wartość bilansowa brutto	29 150	4 078	2 190	5 488	40 906
Skumulowane umorzenie (-)	(13 238)	(2 517)	(910)	-	(16 665)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(294)	(176)	-	(2 350)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	14 032	1 267	1 104	5 488	21 891

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosi 11 008 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 10 293 tys. zł).

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2017 roku	1 880	294	176	-	2 350
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	-	-	-	-
Wartość odpisów na dzień 31.12.2017 roku	1 880	294	176	-	2 350
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	1 880	296	176	-	2 352
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(2)	-	-	(2)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku	1 880	294	176	-	2 350

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka przeprowadziła test na utratę wartości wartości niematerialnych, opisany w nocie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość prac badawczych i rozwojowych ujętych jako koszt	2 971	2 471

Istotne nakłady na wartości niematerialne w budowie

Istotne nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne w budowie dotyczą:

- wykonania oprogramowania systemu Financial Dashboard (FDB) w kwocie 2 406 tys. zł,
- projektu App47 Rollout BWIP w kwocie 791 tys. zł.

Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość bilansowa na początek okresu	25 901	24 713
Zwiększenia, w tym (+):	752	306
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	752	306
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(11)
Zmniejszenia z tytułu zbycia, likwidacji	-	(11)
Zysk netto z korekty wartości godziwej	307	893
Wartość bilansowa na koniec okresu	26 960	25 901

Nieruchomości inwestycyjne obejmują grunty własne, budynki i budowle wyceniane w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości przez niezależny podmiot zewnętrzny, posiadający uprawnienia do wyceny majątku. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości zastosowano metodę dochodową. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W wyniku tej wyceny nastąpił wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych w stosunku do ostatniej wyceny o 307 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku spółka zależna Infrapark Police S.A. w likwidacji w ramach realizacji podziału między akcjonariuszy majątku pozostałego po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli dokonała przeniesienia własności rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów na akcjonariuszy spółki, w wyniku czego nieruchomości inwestycyjne uległy zwiększeniu o kwotę 752 tys. zł.

Spółka nie posiada ograniczeń dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszeniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Spółkę na bieżąco.

	Za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 447	2 426
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, opłaty za użytkowanie wieczyste, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	(1 949)	(2 214)
	498	212

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1 Udziały i akcje

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Udziały/akcje w jednostkach zależnych	207 315	185 205
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych	1 171	1 171
	208 486	186 376
Przypadające na:		
Długoterminowe	208 486	186 376
	208 486	186 376

Zestawienie zmian w udziałach i akcjach

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	186 376	123 376
Zwiększenia, w tym (+):	29 179	63 000
Zwiększenia z tytułu nabycia akcji	29 179	63 000
Zmniejszenia, w tym (-):	(7 069)	-
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży, likwidacji	(2 964)	-
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	(2 357)	-
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(1 748)	-
Stan na koniec okresu	208 486	186 376

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

W dniu 5 kwietnia 2017 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki PDH Polska S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 5 200 000 nowych akcji, z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. zgłosiła zamiar objęcia 2 917 875 sztuk akcji o wartości nominalnej i emisyjnej 10 zł każda. Po zamknięciu subskrypcji Zarząd spółki PDH Polska S.A. przydzielił w dniu 11 lipca 2017 roku:

- spółce Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. 2 917 875 sztuk akcji,
- spółce Grupa Azoty S.A. 2 282 125 sztuk akcji.

W dniu 14 lipca 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji powyższego podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A. do kwoty 180 000 tys. zł, z czego:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. posiada 15 217 875 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 84,54% (przed

- podwyższeniem kapitału udział Jednostki Dominującej wynosił 96,09%),
- spółka Grupa Azoty S.A. posiada 2 782 125 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, co stanowi udział w kapitale zakładowym w wysokości 15,46% (przed podwyższeniem kapitału udział Grupy Azoty S.A. wynosił 3,91%).

W dniu 10 listopada 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki zależnej PDH Polska S.A. podjęło decyzję o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 124 000 tys. zł w drodze emisji 12 400 000 nowych akcji o wartości nominalnej 10 zł każda, które zostaną opłacone i objęte w 2018 roku przez dotychczasowych akcjonariuszy:

- spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A. obejmuje akcje o wartości nominalnej 30 000 tys. zł,
- spółka Grupa Azoty S.A. obejmuje akcje o wartości nominalnej 94 000 tys. zł.

Wpłaty na nowe akcje zostaną wniesione do 1 marca 2018 roku (7 500 tys. zł spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. i 23 500 tys. zł spółka Grupa Azoty S.A.) oraz do 1 września 2018 roku (22 500 tys. zł spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. i 70 500 tys. zł spółka Grupa Azoty S.A.). Umowę objęcia akcji podpisano w dniu 22 listopada 2017 roku. Podwyższenie kapitału nie zostało jeszcze zarejestrowane.

Podział majątku spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku spółka zależna Infrapark Police S.A. w likwidacji w ramach realizacji podziału między akcjonariuszy majątku pozostałego po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli dokonała przeniesienia własności rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów na akcjonariuszy spółki: Gminę Police i spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., w wyniku czego aktywa trwałe Spółki, prezentowane w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 roku, uległy zwiększeniu o kwotę 2 965 tys. zł, z czego:

- rzeczowe aktywa trwałe o kwotę 2 023 tys. zł,
- prawa wieczystego użytkowania gruntów o kwotę 190 tys. zł,
- nieruchomości inwestycyjne o kwotę 752 tys. zł (otrzymane grunty zakwalifikowano jako nieruchomości inwestycyjne).

Powyższe zwiększenia korespondowały ze zmniejszeniem wartości posiadanych akcji spółki zależnej w pozycji „Udziały i akcje”.

Udziały w spółce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o.

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Spółka na dzień 31 grudnia 2017 roku prezentuje udziały w tej spółce zależnej w kwocie 2 357 tys. zł w pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.

W dniu 21 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sadowego dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki zależnej Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. o kwotę 24 tys. zł wynikającego z wniesienia aportu przez udziałowca Gminę Police. W związku z powyższym udział spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w kapitale zakładowym spółki zależnej Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. obniżył się z poziomu 99,98% do poziomu 99,91%.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Nazwa jednostki zależnej/stowarzyszonej	Procent posiadanych udziałów/akcji w kapitale podstawowym	Kraj	Wartość odpisów z tytułu utraty wartości	Wartość bilansowa udziałów/akcji
31 grudnia 2017 roku				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	(5 022)	238
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,91%	Polska	-	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(806)	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	-	518
Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(1 868)	7 930
African Investment Group S.A.	54,90%	Senegal	(96 219)	-
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	(445)	400
PDH Polska Spółka Akcyjna	84,54%	Polska	-	152 726
Supra Agrochemia Sp. z o.o.*	100,00%	Polska	(17 389)	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	-	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	(592)	-
			(122 341)	210 843
31 grudnia 2016 roku				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	(3 719)	4 505
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,98%	Polska	-	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(806)	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	-	518
Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(1 868)	7 930
African Investment Group S.A.	54,90%	Senegal	(96 219)	-
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	-	845
PDH Polska Spółka Akcyjna	96,09%	Polska	-	123 547
Supra Agrochemia Sp. z o.o.	100,00%	Polska	(17 389)	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	-	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	(592)	-
			(120 593)	186 376

* na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka prezentuje udziały w spółce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. w kwocie 2 357 tys. zł jako „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20).

Spółki stowarzyszone Kemipol Sp. z o.o. oraz budchem Sp. z o.o. w likwidacji konsolidowane są metodą praw własności, pozostałe spółki konsolidowane są metodą pełną.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku udział w ogólnej liczbie głosów na Zgromadzeniu Wspólników/Walnym Zgromadzeniu posiadany przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podmiotach zależnych i stowarzyszonych jest równy udziałowi Spółki w kapitałach tych jednostek.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 14.2 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	120 593	120 593
Utworzenie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych (+)	1 748	-
Zmniejszenie z tytułu reklasyfikacji udziałów w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. (-)	(17 389)	-
Stan na koniec okresu	104 952	120 593

Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Africa Spółka Akcyjna w dniu 12 maja 2017 roku podjęło uchwałę o postawieniu spółki w stan likwidacji. W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość posiadanych akcji w spółce zależnej Grupa Azoty Africa S.A. w likwidacji w kwocie 445 tys. zł.

W konsekwencji realizacji podziału między akcjonariuszy majątku pozostałego po zaspokojeniu i zabezpieczeniu wierzycieli spółki zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość posiadanych akcji w spółce zależnej Infrapark Police S.A. w likwidacji w kwocie 1 303 tys. zł.

W związku z reklasyfikacją na dzień 31 grudnia 2017 roku udziałów w spółce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o. do pozycji „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20) zmniejszeniu uległy odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji o kwotę 17 389 tys. zł, występujące na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Zarząd Spółki nie zidentyfikował przesłanek do wykonania testu na utratę wartości udziałów oraz akcji w pozostałych spółkach zależnych z wyjątkiem wskazanych powyżej.

Nota 14.3 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Pożyczki	-	10 812
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	-	10 812

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Spółka dokonała wypłat czterech transz pożyczki udzielonej jednostce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. na łączną kwotę 1 013 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota pożyczek udzielonych jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 14 715 tys. zł. Efektywna stopa procentowa do kalkulacji odsetek liczona była według stawki WIBOR1M powiększonej o marżę w wysokości 2,5 p.p. i w roku 2017 wahała się od 4,15% do 4,16%. Odpis aktualizujący ich wartość został utworzony w 2014 roku i wynosi 2 354 tys. zł. Spłata pożyczki została prolongowana do dnia 30 czerwca 2018 roku.

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Spółka prezentuje pożyczkę udzieloną jednostce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. jako „Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży” (nota 20). Spółka planuje odzyskać te aktywa w drodze zbycia wszystkich aktywów zaangażowanych w spółkę zależną, w tym pożyczki. Pożyczka ta na dzień 31 grudnia 2016 roku prezentowana była w pozycji „Pozostałe aktywa finansowe”.

Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Produkty gotowe	55 108	30 838
Półprodukty, produkcja w toku	40 649	68 755
Materiały	156 185	133 696
Towary	-	29
Zapasy ogółem, w tym:	251 942	233 318
<i>wartość bilansowa zapasów wykazywanych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży</i>	-	-

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	2 100 759	1 971 447
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	2 759	2 103
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(2 471)	(3 062)
	2 101 047	1 970 488
	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość odpisów aktualizujących zapasy	8 481	8 193

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występują nietypowe pozycje w zapasach Spółki.

Główną pozycję w zapasach materiałów stanowią podstawowe surowce do produkcji nawozów (sól potasowa, szlaka, ilmenit, fosforyty i miął węglowy) na kwotę 112 578 tys. zł. Pozostałe surowce stanowią kwotę 12 194 tys. zł. W pozycji zapasów prezentowane są również zapasy materiałów technicznych, pomocniczych, opakowań, odpadów oraz złomu w wysokości 31 413 tys. zł.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. W 2017 roku obciążono rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody kwotą 288 tys. zł z tytułu:

- zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 2 471 tys. zł dotyczących zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane itp.),
- zwiększenia (utworzenia) odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i materiałów nie wykazujących rotacji w kwocie 2 759 tys. zł, co wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 16 Prawa majątkowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Prawa do emisji nabyte	8 557	14 684
Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie	23 501	21 921
Świadectwa pochodzenia energii	165	1 388
Prawa majątkowe ogółem	32 223	37 993

Prawa majątkowe nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Posiadane prawa do emisji CO₂		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	1 748 986	1 245 055
Rozliczone	(1 609 036)	(1 773 065)
Przyznane	1 027 533	1 048 470
Zakupione	260 000	1 228 526
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	1 427 483	1 748 986
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane i należne)	1 427 483	1 748 986
Emisja w okresie sprawozdawczym	1 728 505	1 609 506

Spółka wykorzystwała cały limit przyznaných darmowych uprawnień na 2017 rok w ilości 1 027 533 EUA. Różnica między przyznaną ilością jednostek na 2017 rok a ich faktycznym zużyciem w 2017 roku (emisja w okresie sprawozdawczym) stanowi 700 972 jednostek EUA i ERU, na pokrycie których Spółka zakupiła 260 000 jednostek EUA oraz wykorzystała 139 950 jednostek EUA pozostających po rozliczeniu roku 2016 (nabytych w 2016 roku do wykorzystania w 2017 roku). Na dzień 31 grudnia 2017 roku ilość brakujących jednostek EUA i ERU wynosi 301 022.

Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	9 844	14 665
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	135 610	111 804
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	38 043	24 930
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych - podmioty pozostałe	-	4 121
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	2 950	602
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	2 114	10 649
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	592	757
	189 153	167 528
Przypadające na:		
Długoterminowe	513	3 321
Krótkoterminowe	188 640	164 207
	189 153	167 528

Nota 17a Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Ubezpieczenia	1 449	6 191
Reklama	10	1 000
Pozostałe	655	3 458
	2 114	10 649
Przypadające na:		
Długoterminowe	513	3 321
Krótkoterminowe	1 601	7 328
	2 114	10 649

Najistotniejszy wpływ na zmniejszenie stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów na dzień 31 grudnia 2017 roku, w stosunku do 31 grudnia 2016 roku, miała zmiana okresów obowiązywania umów ubezpieczeniowych zawieranych przez Spółkę.

Odpisy aktualizujące należności

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	70 847	41 825
Utworzenie - ujęte w rachunku zysków i strat	1 010	29 820
Rozwiązanie - ujęte w rachunku zysków i strat	(1 051)	(296)
Wykorzystanie	(942)	(502)
Stan na koniec okresu	69 864	70 847
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	69 864	70 847
	69 864	70 847

Odpisy aktualizujące tworzy się na należności, w stosunku do których stwierdzone zostało uprawdopodobnienie ich nieściągalności. Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych ujmuje się w kosztach sprzedaży.

Należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości dotyczą głównie odbiorców nawozów.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, które zostały objęte odpisami, z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku suma należności z tytułu dostaw i usług wynosiła 145 454 tys. zł (w roku 2016 - 126 469 tys. zł) - 98% tej kwoty stanowią należności niewymagalne. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy dotyczą w znacznej mierze odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Należności łącznie od 83 odbiorców zostały objęte odpisem aktualizującym.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności nie są oprocentowane i nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Nieprzeterminowane	141 309	123 421
Przeterminowane do 60 dni	2 868	2 962
Przeterminowane od 60-180 dni	988	76
Przeterminowane od 180-360 dni	14	1
Przeterminowane powyżej 360 dni	275	9
	145 454	126 469

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych, które utraciły wartość

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Nieprzeterminowane	68	36
Przeterminowane do 60 dni	315	45 905
Przeterminowane od 60-180 dni	15	99
Przeterminowane od 180-360 dni	350	772
Przeterminowane powyżej 360 dni	69 116	24 035
	69 864	70 847

Struktura walutowa należności

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
PLN	117 280	109 055
EUR w przeliczeniu na PLN	54 002	52 438
USD w przeliczeniu na PLN	17 871	6 035
	189 153	167 528
Przypadające na:		
Długoterminowe	513	3 321
Krótkoterminowe	188 640	164 207
	189 153	167 528

Średni okres spłaty należności w 2017 roku wynosił 26 dni, natomiast w 2016 roku 25 dni.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie występują należności z tytułu sum zatrzymanych.

Nota 18 Środki pieniężne

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	535	402
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	68 803	38 756
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	-	781
	69 338	39 939
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	69 338	39 939
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	69 338	39 939

Wartość godziwa środków pieniężnych jest równa z ich wartością bilansową.

Saldo środków pieniężnych stanowią środki o nieograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 69 338 tys. zł.

Nota 19 Pozostałe aktywa

W Spółce zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały pozostałe aktywa.

Nota 20 Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

W związku z tym, że sprzedaż aktywów związanych ze spółką zależną Supra Agrochemia Sp. z o.o. jest wysoce prawdopodobna Spółka ujmuje w pozycji „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży” aktywa związane z tą jednostką zależną:

- udziały w kwocie 2 357 tys. zł,
- udzieloną pożyczkę (wraz z odsetkami) w kwocie 12 361 tys. zł, opisaną w nocie 14.3 Pozostałe aktywa finansowe.

W Spółce na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży.

W momencie przekwalifikowania pozostawiono wartości aktywów w wartości bilansowej ustalonej na ten dzień. Na bazie przeprowadzonych analiz, w tym w oparciu o posiadane wyceny prawa wieczystego użytkowania gruntów oceniono, że wartość bilansowa wszystkich zaangażowanych aktywów w spółkę zależną nie jest wyższa niż ich wartość rynkowa.

Planowany termin zbycia to III kwartał 2018 roku.

Nota 21 Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wartość kapitału zakładowego	750 000	750 000

Liczba akcji

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	10	10

Wszystkie wyemitowane akcje zostały w pełni opłacone.

Struktura kapitału zakładowego

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2017 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 956 000	15,94%	11 956 000	15,94%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 176 678	4,24%	3 176 678	4,24%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%
31 grudnia 2016 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 673 570	15,56%	11 673 570	15,56%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 459 108	4,62%	3 459 108	4,62%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Zyski zatrzymane

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	309 624	416 878
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(169 508)
Stan na początek okresu po korektach	309 624	247 370
Zwiększenia (+)	133 505	62 254
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	133 505	62 254
Zmniejszenia (-)	(31 500)	-
Dywidenda	(31 500)	-
Stan na koniec okresu	411 629	309 624

Dywidendy

W dniu 12 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2016 oraz pokryło straty z lat ubiegłych powstałe w wyniku korekty błędu poprzedniego okresu (opisane w punkcie 2.3.2 rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za 2016 rok):

- podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2016 w wysokości 63 983 tys. zł przeznaczając na dywidendę dla akcjonariuszy kwotę 31 500 tys. zł oraz zasilając kapitał zapasowy w kwocie 32 483 tys. zł. Dywidenda została wypłacona w dniu 21 lipca 2017 roku,
- pokryło straty z lat ubiegłych powstałych w wyniku korekty błędu poprzedniego okresu kapitałem zapasowym w wysokości 169 508 tys. zł.

Struktura zysków zatrzymanych na dzień bilansowy

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Zyski zatrzymane na koniec okresu, w tym:	411 629	309 624
Kapitał zapasowy	215 033	352 058
Kapitał rezerwowy	67 185	67 185
Zyski i straty aktuarialne	(3 795)	(4 094)
Strata z lat ubiegłych	-	(169 508)
Zysk netto bieżącego okresu	133 206	63 983

Nota 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Kredyty	2 076	(28)
Pożyczki	294 123	288 831
	296 199	288 803
Przypadające na:		
Długoterminowe	178 495	213 890
Krótkoterminowe	117 704	74 913
	296 199	288 803

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2017 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
w PLN						
PLN	stała	-	-	-	-	-
PLN	zmienna	296 199	117 704	70 110	92 330	16 055
		296 199	117 704	70 110	92 330	16 055

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
w PLN						
PLN	stała	1 104	1 104	-	-	-
PLN	zmienna	287 699	73 809	48 110	133 330	32 450
		288 803	74 913	48 110	133 330	32 450

Na dzień bilansowy kredyty bankowe są wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu. Podstawą wyceny jest wysokość wykorzystanego kredytu według aktualnej na dzień bilansowy stopy procentowej.

Spółka korzysta z kredytu w rachunku bieżącym w ramach umowy Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z bankiem PKO BP S.A. z dodatkową usługą cash poolingowego. Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2019 roku. Limit kredytu dla Spółki wynosi 200 500 tys. zł, w którym według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 105 200 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku naliczone zostały odsetki na kwotę 133 tys. zł. Zadłużenie o wartości 40 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowych inwestycji Spółki w rzeczowe aktywa trwałe, pozostała kwota wykazywana jest jako krótkoterminowa, dotycząca finansowania bieżącej działalności Spółki.

W PKO BP S.A. Spółka korzysta z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego w wysokości 52 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiło zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego, natomiast wykorzystano 10 664 tys. zł na gwarancje oraz akredytywę stand-by. Pozostała kwota w wysokości 41 336 tys. zł pozostaje do wykorzystania na kolejne gwarancje i akredytywy oraz kredyt obrotowy. Umowa obowiązuje do dnia 30 września 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 28 tys. zł.

W styczniu 2017 roku Spółka podpisała umowę kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z limitem 80 000 tys. zł. Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 3 723 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku naliczone zostały odsetki na kwotę 2 tys. zł. Umowa obowiązuje do dnia 24 stycznia 2020 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 167 tys. zł.

W lutym 2014 roku Spółka oraz spółka zależna African Investment Group S.A. zawarły umowę wielocelową linii kredytowej z Bankiem BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. dotyczącą finansowania działalności bieżącej spółki zależnej. Wysokość limitu wynosi 22 000 tys. EUR, w którym na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 19 710 tys. EUR. Limit udostępniony jest do dnia 17 lutego 2019 roku. Spółka jako współkredytobiorca jest poręczycielem spłaty kredytu spółki African Investment Group S.A. W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. w kwocie odpowiadającej wartości wykorzystanego kredytu w poszczególnych latach. W ciężar kosztów finansowych odniesiono:

- kwotę 9 372 tys. zł do roku 2017,
- kwotę 21 273 tys. zł do roku 2016,
- kwotę 55 400 tys. zł przez wynik finansowy lat ubiegłych.

W 2017 roku kredyty zostały zdyskontowane na kwotę 194 tys. zł. W 2016 roku kwota ta wynosiła 28 tys. zł.

Pożyczki udzielone Spółce według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku:

- pożyczka udzielona z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją Elektrociepłowni II w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu ma nastąpić do 31 grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 56 250 tys. zł, naliczone zostały odsetki w kwocie 185 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 1 165 tys. zł,
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Modernizacja procesu syntezy amoniaku w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Termin obowiązywania umowy pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 80 355 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 289 tys. zł,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 104 000 tys. zł na pokrycie nakładów inwestycyjnych w Spółce, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 32 000 tys. zł. Wypłata ostatniej transzy pożyczki w kwocie 26 000 tys. zł jest przewidywana w 2018 roku,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 60 000 tys. zł na pokrycie kapitału zakładowego utworzonej spółki zależnej PDH Polska Spółka Akcyjna, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Pożyczka wypłacana jest w transzach. Na dzień 31 grudnia 2017 wystąpiło zadłużenie w kwocie 20 000 tys. zł. Pozostała kwota jest możliwa do wykorzystania w 2018 roku.

W latach 2016 - 2017 Spółka nie posiadała papierów dłużnych.

Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

Zabezpieczenia kredytów zostały przedstawione w nocie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

Nota 23 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	3 815	5 335
Przypadające na:		
Długoterminowe	2 920	3 544
Krótkoterminowe	895	1 791
	3 815	5 335

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Minimalne płatności z tytułu leasingu			Minimalne płatności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	31 grudnia 2017 roku			31 grudnia 2016 roku		
Do roku	1 422	527	895	2 439	648	1 791
1 do 3 lat	1 843	562	1 281	2 591	961	1 630
3 do 5 lat	159	130	29	573	258	315
Powyżej 5 lat	3 398	1 788	1 610	3 344	1 745	1 599
	6 822	3 007	3 815	8 947	3 612	5 335

Zobowiązania finansowe Spółki z tytułu leasingu finansowego obejmują:

- długoterminową umowę najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicję leasingu finansowego. Na jej podstawie Spółka użytkuje środki transportu bliskiego, w tym: 33 wózki widłowe, 1 spycharka, 1 koparka, 15 wózków platformowych melex, 1 zamiatarka, 1 szufla hydrauliczna, 1 wózek paletowy. Umowa leasingu została zawarta 12 sierpnia 2009 roku i obowiązuje wraz z aneksami do chwili zwrotu ostatniego wynajmowanego środka transportu. Zwrot ostatniego wózka przypada na grudzień 2021 roku. Zgodnie z warunkami umowy leasingodawca zobowiązany jest do zapewnienia pełnej sprawności technicznej środków transportu. Leasingobiorca ma prawo opcji wykupu przedmiotu leasingu po upływie okresu najmu. Cena nabycia po okresie najmu ustalona będzie na podstawie negocjacji obu Stron,
- umowy leasingu finansowego na użytkowanie samochodów osobowych o zmiennej stopie referencyjnej, których daty zakończenia przypadają na styczeń 2018 roku i marzec 2019 roku. Umowy zostały zawarte w grudniu 2015 roku na 3 szt. samochodów i w kwietniu 2016 roku na 1 szt., wszystkie na okres 36 miesięcy. Po zakończeniu umowy przysługuje prawo nabycia samochodu przez leasingobiorcę na warunkach określonych w umowie szczegółowej do każdego pojazdu.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.

Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych). Wartość godziwa zobowiązań jest równa wartości bilansowej.

Nota 24 Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w którym Spółka jest leasingobiorcą

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Płatne w okresie do 1 roku	3 287	3 317
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	10 968	8 432
Płatne powyżej 5 lat	190 485	144 013
	204 740	155 762

Główną pozycję w leasingu operacyjnym stanowi posiadane przez Spółkę prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Spółka ma pełne możliwości korzystania z prawa użytkowania wieczystego gruntów (w tym sprzedaż prawa), jednakże praktyczne dysponowanie tym prawem jest ograniczone z uwagi na to, że na gruntach tych usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu użytkowania tych gruntów, w wartości nominalnej ustalonej w oparciu o aktualne stawki obowiązujące w 2017 roku opłat za użytkowanie wieczyste, wynoszą 203 899 tys. zł.

Zgodnie z decyzją Starostwa Polickiego wzrost opłat w 2018 roku, w stosunku do obowiązujących w 2017 roku, wyniesie około 27%. Spółka odwołała się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie w sprawie obniżenia zaproponowanych przez Starostwo Polickie opłat za 2018 rok.

W 2017 roku Spółka użytkowała 23 samochody osobowe na podstawie umów leasingu operacyjnego, zawartych w latach 2014 - 2017. Umowy zostały zawarte na okres 36 miesięcy, a w jednym przypadku na okres 54 miesięcy. Zgodnie z umową wynajmu Spółka ma prawo zakupu samochodu po cenie opcjonalnego nabycia określonej w umowach szczegółowych do każdego pojazdu. W skład opłat miesięcznych wchodzi opłaty za korzystanie z pojazdów jak również opłata serwisowa. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe wynikające z umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych wynoszą 839 tys. zł. Umowy leasingu samochodowego wygasną w latach 2018-2020.

Wartość opłat z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznana jako koszt w okresie 2017 roku wyniosła 2 992 tys. zł.

Spółka nie występuje w umowach leasingu operacyjnego jako leasingodawca.

Nota 25 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	14 461	15 243
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	30 951	33 791
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	7 017	6 098
Pozostałe zobowiązania	4 557	5 206
	56 986	60 338
Przypadające na:		
Długoterminowe	50 438	53 350
Krótkoterminowe	6 548	6 988
	56 986	60 338

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	26 547	24 015
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 069	1 078
Koszty odsetek (+)	715	675
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:		
- zmian szacunków demograficznych (+/-)	(203)	2 450
- zmian szacunków finansowych (+/-)	(166)	(316)
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	-	115
Wyłacone świadczenia (-)	(1 927)	(1 470)
Stan na koniec okresu	26 035	26 547

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stan na początek okresu	33 791	35 352
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 618	1 853
Koszty odsetek (+)	1 067	984
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu (+/-)	(1 395)	4 142
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	-	(4 694)
Wyłacone świadczenia (-)	(4 130)	(3 846)
Stan na koniec okresu	30 951	33 791

Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Stopa dyskontowa	3,40%	3,60%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	3,00%	3,50%

Wycena rezerw na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dokonywana jest na półroczu i na koniec roku obrotowego przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne. Zmiana wyceny obciąża rachunek zysków i strat i inne całkowite dochody (koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów, koszty ogólnego zarządu, koszty finansowe, inne całkowite dochody) w zależności od tytułu zmiany oraz funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.),
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw,
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik Spółki (w przypadku odprawy emerytalnej),

prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych („Projected Unit Method”).

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadającą na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników Spółki. Za podstawę szacowania rezerwy przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Spółka na dzień 31 grudnia 2017 roku przeprowadziła aktualizację zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. W wyniku tej aktualizacji:

- odniesiono w koszty rodzajowe (wynagrodzenia) kwotę 1 292 tys. zł,
- odniesiono w koszty finansowe (koszty odsetkowe) kwotę 1 782 tys. zł,
- ujęto w innych całkowitych dochodach (zmiana szacunków demograficznych) kwotę 369 tys. zł (zmiana szacunków demograficznych i szacunków finansowych),
- wykorzystano rezerwę (wyplacone świadczenia) w kwocie 6 057 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości wysokości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przypadku zmiany założeń: współczynników odejść z pracy, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu wynagrodzeń (zmiana w stosunku do standardowych założeń):

Na dzień 31 grudnia 2017 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	753	294	8	110	62
Stopa dyskonta x 90%	699	381	6	104	326
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	617	335	6	92	287

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	814	326	8	127	58
Stopa dyskonta x 90%	800	446	7	126	303
Stopa wzrostu przeciętnego wynagrodzenia x 110%	775	432	7	122	252

Nota 26 Rezerwy

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Rezerwa na sprawy sądowe	3 335	-
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	57 594	41 763
Rezerwy na gwarancje, poręczenia	82 209	76 673
Pozostałe rezerwy	4 274	9 450
	147 412	127 886
Przypadające na:		
Długoterminowe	139 803	118 436
Krótkoterminowe	7 609	9 450
	147 412	127 886

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość rezerwy wynosi 4 728 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosiła 3 516 tys. zł).

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wysokość rezerwy wynosi 52 866 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosiła 38 247 tys. zł).

Spółka szacuje, że rezerwa na rekultywację zostanie wykorzystana za około 25 do 30 lat (po zakończeniu składowania odpadów) i od tego momentu przez okres 30 lat będą wykorzystywane rezerwy dotyczące kosztów monitoringu i ochrony wód powierzchniowych.

Wartość stopy dyskontowej do dyskontowania rezerw została ustalona przez Spółkę w oparciu o rentowność papierów wartościowych, których termin wykupu odpowiada szacowanemu terminowi realizacji zobowiązań. Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa w ujęciu realnym spadła o 0,4 p.p. w stosunku do 31 grudnia 2016 roku i wynosi 1,80%.

Zastosowana, na dzień 31 grudnia 2017 roku, stopa dyskontowa jest rezultatem poniższych składowych:

- stopy zwrotu z 30-letnich obligacji Skarbu Państwa w wysokości 4,25%. 30-letnie papiery dłużne oferowane przez Ministerstwo Finansów są instrumentem o najdłuższym terminie do wykupu wśród obligacji skarbowych w Polsce,
- stopy inflacji na poziomie długoterminowego ciągłego celu inflacyjnego, przyjętego przez NBP w wysokości 2,5% od początku 2004 roku.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmian szacunków poszczególnych tytułów rezerw oraz zmiany stopy dyskontowej na 31 grudnia 2017 roku, z czego:

- utworzono rezerwy w kwocie 14 889 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 13 754 tys. zł),
- rozwinęto dyskonto rezerw w wysokości 942 tys. zł.

Rezerwy na gwarancje, poręczenia

W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. w kwocie odpowiadającej wartości wykorzystanego kredytu w poszczególnych latach. W ciężar kosztów finansowych odniesiono:

- kwotę 9 372 tys. zł do roku 2017,
- kwotę 21 273 tys. zł do roku 2016,
- kwotę 55 400 tys. zł przez wynik finansowy lat ubiegłych.

Przyjęte założenia do tego szacunku opisane zostały w punkcie 2.3.2 informacji dodatkowej do jednostkowego sprawozdania finansowego za 2016 rok.

Rezerwy na sprawy sądowe i pozostałe rezerwy

W okresie 12 miesięcy 2017 roku zakończonym 31 grudnia 2017 roku Spółka na skutek zawartej umowy dotyczącej kwestii rozliczenia zobowiązań wobec kontrahenta z tytułu doradztwa technicznego związanego z dostawą fosforytów z Senegalu rozwiązała rezerwę z tego tytułu w kwocie 4 701 tys. zł oraz wykorzystwała pozostałą część rezerwy w kwocie 4 710 tys. zł.

Ponadto Spółka utworzyła rezerwy:

- na odszkodowania za szkody rzeczowe w kwocie 2 726 tys. zł,
- na ryzyko zwrotu dotacji (z odsetkami) w kwocie 1 509 tys. zł,
- na sprawy sądowe (z odsetkami) w kwocie 3 335 tys. zł.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2017 roku	-	41 763	76 673	9 450	127 886
Zwiększenia, w tym (+):	3 335	15 831	9 372	4 235	32 773
Zwiększenia z tytułu utworzenia	3 335	6 888	9 372	4 235	23 830
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	8 001	-	-	8 001
Zwiększenia pozostałe	-	942	-	-	942
Zmniejszenia, w tym (-):	-	-	(3 836)	(9 411)	(13 247)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	-	(4 710)	(4 710)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	-	-	-	(4 701)	(4 701)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-	-
Różnice kursowe	-	-	(3 836)	-	(3 836)
Stan na 31.12.2017 roku	3 335	57 594	82 209	4 274	147 412

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2016 roku	-	46 238	55 400	89	101 727
Zwiększenia, w tym (+):	-	3 016	21 273	9 411	33 700
Zwiększenia z tytułu utworzenia	-	2 073	21 273	9 411	32 757
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-	-
Zwiększenia pozostałe	-	943	-	-	943
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(7 491)	-	(50)	(7 541)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	-	(50)	(50)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	-	(3 800)	-	-	(3 800)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	(3 691)	-	-	(3 691)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-
Stan na 31.12.2016 roku	-	41 763	76 673	9 450	127 886

Nota 27 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	48 038	40 482
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	261 602	209 895
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	48 552	45 046
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	8 101	7 675
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty powiązane	12 993	8 001
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	13 723	39 589
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	174	242
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	629	692
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	3 460	11 015
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane	89	792
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	83 813	71 249
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	10	10
	481 184	434 688
Przypadające na:		
Długoterminowe	296	250
Krótkoterminowe	480 888	434 438
	481 184	434 688

Nota 27.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Nagroda roczna	18 077	16 270
Niewykorzystane urlopy	3 301	3 970
Nagroda motywacyjna	6 197	7 144
Certyfikaty energii	4 686	4 062
Prawa do emisji CO ₂	39 514	33 294
Niezafakturowane koszty	724	1 104
Przekroczenie emisji SO ₂	8 200	1 297
Wynagrodzenie za usługi marketingowe i promocyjne	3 148	4 660
Pozostałe	55	240
	83 902	72 041
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	83 902	72 041
	83 902	72 041

Prawa do emisji CO₂

Na wartość praw do emisji CO₂ ujętych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2017 roku składa się:

- wartość zużytych praw nabytych w 2017 roku oraz w 2016 roku - w kwocie 8 556 tys. zł,
- wartość zużytych praw przyznanych nieodpłatnie na 2017 rok w kwocie 23 501 tys. zł,

- wartość utworzonych rozliczeń międzyokresowych na brakujące jednostki EUA i ERU w kwocie 7 457 tys. zł.

W 2017 roku utworzono, w ciężar kosztów rodzajowych, rozliczenia międzyokresowe kosztów na różnicę między przyznaną ilością jednostek na 2017 rok a faktycznym ich zużyciem w 2017 roku w kwocie 16 013 tys. zł, z czego kwota 8 556 tys. zł pozostaje do rozliczenia zakupionymi jednostkami w 2016 i 2017 roku, a kwota 7 457 tys. zł stanowi wartość brakujących jednostek.

Prawa do emisji CO₂ ujęte jako rozliczenia międzyokresowe kosztów zostaną rozliczone w korespondencji z zapasami w dacie umorzenia uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze.

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Nieprzeterminowane	303 170	243 590
Przeterminowane do 60 dni	6 091	6 599
Przeterminowane od 60-180 dni	-	5
Przeterminowane od 180-360 dni	372	183
Przeterminowane powyżej 360 dni	7	-
	309 640	250 377

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
PLN	382 424	324 346
EUR w przeliczeniu na PLN	62 996	53 301
USD w przeliczeniu na PLN	34 848	56 379
XOF w przeliczeniu na PLN	629	662
CHF w przeliczeniu na PLN	287	-
	481 184	434 688

Średni okres spłaty zobowiązań w 2017 roku wynosił 81 dni, natomiast w 2016 roku 78 dni.

Spółka na dzień bilansowy nalicza odsetki od zobowiązań, za które nie została obciążona (odsetki hipotetyczne) powyżej kwoty 1 tys. zł. Przedmiotowe odsetki obciążają koszty finansowe.

Nota 28 Dotacje

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Dotacje unijne	3 902	4 448
Dotacje pozostałe	22 362	10 255
	26 264	14 703
Przypadające na:		
Długoterminowe	24 201	13 402
Krótkoterminowe	2 063	1 301
	26 264	14 703

Spółka otrzymała dotacje unijne:

- w 2008 roku dla projektu pn. „Rury katalityczne”. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 1 410 tys. zł,

- w 2015 roku dla projektu pn. „Instalacja do neutralizacji siarczanu żelaza (II) Monohydrat”. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 2 152 tys. zł,
- w 2015 roku na doposażenie laboratoriów. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 340 tys. zł.

Dotacje pozostałe stanowią:

- dofinansowanie projektu pn. „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII w Zakładach Chemicznych „Police” SA”. Dotację otrzymano w 2014 i 2017 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 18 449 tys. zł,
- dofinansowanie projektu pn. „Instalacja suszenia siarczanu żelazawego”. Dotację otrzymano w 2007 i 2008 roku. Wartość pozostała do rozliczenia wynosi 2 045 tys. zł,
- dofinansowanie pozostałych projektów na łączną kwotę do rozliczenia 1 868 tys. zł.

Dotacje odniesione na wynik finansowy roku 2017 dotyczyły:

- rozliczenia otrzymanych dotacji z projektów zakończonych do 2017 roku na kwotę 1 378 tys. zł ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych,
- rozliczenia rozpoznanej dotacji z tytułu nieodpłatnie otrzymanych praw do emisji CO₂ z przydziału na 2017 rok w kwocie 23 501 tys. zł. Rozliczenie dotacji zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów. Równolegle, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów został powiększony o utworzone rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu zużycia praw do emisji CO₂ w takiej samej kwocie.

W grudniu 2017 roku Spółka otrzymała dotację na dofinansowanie projektu „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII w Zakładach Chemicznych „Police” SA” w wysokości 14 061 tys. zł w ramach funkcjonowania Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Wartość dotacji została pomniejszona o koszty jej pozyskania w kwocie 1 121 tys. zł.

Nota 29 Instrumenty finansowe

Nota 29.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Spółka nie identyfikuje ograniczeń zewnętrznych w zakresie zarządzania kapitałem, z wyjątkiem standardowych wymogów dotyczących minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Spółkę zachowywany.

Kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Spółka zobowiązana jest przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% bieżącego zysku netto do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego. Stan kapitału zapasowego na koniec 2017 roku wynosi 215 033 tys. zł i nie osiągnął wymaganego poziomu.

Zyski zatrzymane Spółka identyfikuje jako kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa oraz aktu założycielskiego. Ponadto w zyskach zatrzymanych Spółka prezentuje zyski/straty aktuarialne.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

Celem Spółki w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Spółki do kontynuowania działalności, tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Spółka monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Spółki może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciężące na Spółce zobowiązania.

W roku obrotowym 2017 wystąpiły w umowie kredytowej kowenanty finansowe nakładające na Spółkę obowiązek utrzymania ustalonych wartości wskaźnika długu w relacji do EBITDA. Kowenanty te liczone są na poziomie Grupy Azoty S.A. Wartości tego wskaźnika osiągnęły poziom co najmniej minimalny.

Nota 29.2 Kategorie instrumentów finansowych

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	2 189
Pożyczki i należności	146 046	138 038
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 338	39 939
	215 384	180 166
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Instrumenty pochodne	-	2 189
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	146 046	127 226
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 338	39 939
Pozostałe aktywa finansowe	-	10 812
	215 384	180 166

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	648 560	611 487
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	178 495	213 890
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	117 704	74 913
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	348 546	317 349
Pozostałe zobowiązania finansowe	3 815	5 335
	648 560	611 487

Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Informacje o odsetkach i różnicach kursowych stanowiących zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii instrumentów finansowych są prezentowane w nocie 5 Przychody finansowe i nocie 6 Koszty finansowe.

Nota 29.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Spółka obejmuje ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Spółki. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe na zatwierdzone w budżecie Spółki na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego.

Nota 29.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z możliwością poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	2 189
Pożyczki i należności	146 046	138 038
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	69 338	39 939
	215 384	180 166

Należności z tytułu dostaw i usług

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Spółce jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Segment Nawozy	87 141	81 720
Segment Pigmenty	58 246	44 365
Pozostałe	67	384
	145 454	126 469

Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług.

Dotychczas podejmowane działania Spółki w zakresie ryzyka handlowego (związanego z nieotrzymaniem zapłaty na skutek niewypłacalności kontrahentów bądź przewlekłą zwłoką w wywiązaniu się ze zobowiązań płatniczych) w wyniku sprzedaży produktów z zastosowaniem odroczonej terminowości płatności ukierunkowane są na maksymalne jego ograniczenie.

Uwzględniając obowiązujące w Spółce procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Świadczą o tym dane o należnościach, w tym przeterminowanych.

Prawidłowość przyjętej polityki działania potwierdza również fakt, iż wobec bieżącej kontroli zarówno sytuacji ekonomicznej firm, które posiadają limity sprzedaży - jak i dostosowywania wysokości kredytów kupieckich do ich potrzeb i możliwości spłaty - odnotowane opóźnienia w płatnościach mają jedynie charakter sporadyczny.

Spółka dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych i rejestry dłużników, uzupełniając powyższe działania o pozyskiwanie zabezpieczeń w szerokim zakresie.

Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczony termin płatności, Spółka ubezpiecza swoje należności handlowe w ramach polis ubezpieczeniowych. Polisy ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% wartości ubezpieczonych należności). Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach: PLN oraz EUR i USD (ostatnie w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych). Należy zaznaczyć, iż obrót z odroczonej terminowości płatności jest z zasady w całości ubezpieczony.

Polisy ubezpieczeniowe zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta wypłatę odszkodowania w wysokości 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem.

Należności z tytułu dostaw i usług Spółki, które są zabezpieczane akredytywami, gwarancjami bankowymi w pełnej wysokości pozostają wyłączone z ubezpieczenia.

Kontrahenci, w stosunku do których Spółka nie posiada pozytywnej historii współpracy lub wobec których sprzedaż produktów Spółki występuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytu kupieckiego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany odbiorcom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz, uzupełniająco, w oparciu o pozytywną historię współpracy

i zdolność kredytową określaną na podstawie sprawozdań finansowych, historii płatniczej klienta, złożonych zabezpieczeń i raportów wywiadowni gospodarczej.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Spółki (indywidualnie w stosunku do każdego kontrahenta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystwa ubezpieczeniowego.

Okolo 60% salda należności z tytułu dostaw i usług Spółki dotyczy odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 40% klientów mających siedzibę poza Polską.

Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Przeterminowane do 60 dni	2 868	2 962
Przeterminowane od 60-180 dni	988	76
Przeterminowane od 180-360 dni	14	1
Przeterminowane powyżej 360 dni	275	9
	4 145	3 048

Zmianę stanu odpisów aktualizujących należności przedstawia nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie.

Nota 29.3.2 Ryzyko płynności

Spółka identyfikuje i zarządza ryzykiem płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Istotny udział zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Spółki na to ryzyko. Wynika ono przede wszystkim z możliwości ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może uwidocznic się brakami w zakresie bieżącego pozyskiwania nowego finansowania lub refinansowania już istniejących. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny przez instytucje finansowe zdolności kredytowej Spółki, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka.

Spółka prowadzi aktywną politykę zarządzania strumieniami przepływów finansowych, tj. zobowiązaniami i należnościami stosując politykę kredytu kupieckiego, przedpłat przy rozliczaniu transakcji sprzedażowych oraz wydłużając terminy płatności w transakcjach zakupowych. Dnia 20 września 2016 roku Spółka podpisała umowę cash poolingowego. Umowa zapewnia możliwość korzystania, przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. w ramach dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących. Umożliwia również optymalizację przychodów i kosztów odsetkowych.

31 grudnia 2017

Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:
kredyty i pożyczki
Leasing
pozostałe zobowiązania

Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
	Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
648 560	672 500	473 603	179 000	19 897
296 199	317 132	123 635	176 998	16 499
3 815	6 822	1 422	2 002	3 398
348 546	348 546	348 546	-	-

31 grudnia 2016

Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:
kredyty i pożyczki
Leasing
pozostałe zobowiązania

Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
	Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
611 487	634 349	392 871	204 318	37 160
288 803	309 911	74 941	201 154	33 816
5 335	8 947	2 439	3 164	3 344
317 349	315 491	315 491	-	-

Przepływy pieniężne wynikające z umów zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku.

Nota 29.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Spółki na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża oraz odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów w EURO i LIBOR + marża w przypadku kredytu w USD. Spółka nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Spółki na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2017	Wartość bieżąca 31.12.2016
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Zobowiązania finansowe (-)	-	(1 104)
	-	(1 104)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	69 338	50 751
Zobowiązania finansowe (-)	(300 014)	(293 034)
	(230 676)	(242 283)

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Znaczna część kredytu bankowego Spółki objęta była usługą cash pooling wirtualnego, która w październiku 2016 roku została zastąpiona usługą cash pooling rzeczywistego i oprocentowana wg stopy WIBOR 1M. Nadwyżki środków pieniężnych lokowane są w formie depozytów overnight (O/N) - jednodniowe depozyty na podstawie odrębnych umów o otwieranie depozytów automatycznych. W okresie objętym sprawozdaniem stopy referencyjne NBP nie podlegały zmianom, w związku z czym stopa bazowa oprocentowania kredytów, czyli stawka WIBOR 1M, pozostawała praktycznie na niezmiennym poziomie.

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody). Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2017	(2 307)	2 307	-	-
31 grudnia 2016	(2 423)	2 423	-	-

Ryzyko kursowe

Z uwagi na generowanie przez Spółkę istotnego wolumenu transakcji handlowych denominowanych w walutach obcych wszystkie zmiany kursu złotego względem walut obcych mogą wpłynąć na osiągnięte wyniki finansowe.

Spółka nie wykorzystywała i aktualnie nie posiada otwartych kontraktów zabezpieczających. Zabezpieczenie ekspozycji walutowej odbywa się poprzez stosowanie hedgingu naturalnego, tj. równoważenia wpływów i wydatków denominowanych w tej samej walucie, będącej wynikiem operacji zakupu kluczowych surowców do produkcji, przy jednoczesnej sprzedaży produktów na

eksport. Dodatkowo wykorzystywany jest fakt równoczesnego generowania nadwyżki denominowanej w jednej walucie (długa pozycja walutowa) do pokrycia niedoboru w drugiej walucie (krótkiej pozycji walutowej). W tym celu Spółka dokonuje transakcji spotowych na EUR/USD.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych (bez instrumentów pochodnych) w walucie wraz z ich podziałem, według których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:

31 grudnia 2017 roku	EUR	USD	CHF	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	12 947	5 134	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(15 103)	(10 010)	(161)	(99 000)
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	14 394	2 519	-	-
Terminowe kontrakty walutowe	-	-	-	-
	12 238	(2 357)	(161)	(99 000)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	2 552	(410)	(29)	(31)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(2 552)	410	29	31

31 grudnia 2016 roku	EUR	USD	CHF	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	11 853	1 444	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(12 048)	(13 490)	-	(99 000)
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	7 097	1 761	-	-
Terminowe kontrakty walutowe	495	-	-	-
	7 397	(10 285)	-	(99 000)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 527	(2 149)	-	(33)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 527)	2 149	-	33

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody) związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2017	2 082	(2 082)	-	-
31 grudnia 2016	(655)	655	-	-

Nota 29.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich charakter oprocentowania,
- instrumenty pochodne. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Spółka przyjęła dla klasyfikacji instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej następującą hierarchię:

Poziom I - cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów lub zobowiązań,
Poziom II - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny poziomu I, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania lub ustalenia na podstawie danych rynkowych,

Poziom III - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka wykazywała jako instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂ zaklasyfikowane do poziomu II w wartości 2 189 tys. zł.

Nota 29.5 Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne na prawa do emisji

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka nie posiadała otwartych kontraktów terminowych na zakup praw do emisji CO₂. W grudniu 2017 roku Spółka przyspieszyła rozliczenie kontraktu terminowego futures na zakup uprawnień z pierwotną datą zapadalności przypadającą na grudzień 2018 roku. Rozliczenie kontraktu odbyło się poprzez fizyczną dostawę uprawnień do emisji CO₂ na rachunki instalacji Spółki. Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka wykazywała jako instrumenty pochodne kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂ w wartości nominalnej 1 216 tys. EUR, których wartość godziwa wyniosła 2 189 tys. zł.

Nota 30 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Spółce nie wystąpiły zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe, które zostały rozpoznane jako zobowiązania i aktywa warunkowe do prezentacji.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Spółka udzieliła poręczeń do następujących umów kredytowych:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Poręczenie spłaty kredytu konsorcjum banków	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu odnawialnego	PLN	23.04.2015	nd	600 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (KRB)	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu w rachunku bieżącym	PLN	20.09.2016	nd	124 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (LKW)	Grupa Azoty S.A	Umowa limitu kredytowego wielocelowego	PLN	20.09.2016	nd	96 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBI	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	220 000
Gwarancja spłaty kredytu W EBOiR	Grupa Azoty S.A	Umowa kredytu	PLN	28.05.2015	nd	60 000
						1 100 000

Gwarancje wystawione Spółce w ramach limitów kredytowych w bankach na dzień 31 grudnia 2017 roku:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
PKO BP S.A.	PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	PLN	08.03.2016	nd	316
PKO BP S.A.	IZBA CELNA W SZCZECINIE	Gwarancja zapłaty długu celnego	PLN	24.03.2017 (aneks)	nd	1 000
PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	PLN	15.11.2017 (aneks)	nd	1 300
PKO BP S.A.	GAZ-SYSTEM S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania paliwa gazowego	PLN	01.12.2017	nd	3 522
PKO BP S.A. (akredytywa standby)	MARSULEX (MET)	Zabezpieczenie zapłaty do kontraktu (instalacja oczyszczania spalin Elektrociepłowni EC-II)	USD	28.12.2017 (aneks)	1 300	4 526
						10 664

Gwarancje otrzymane przez Spółkę na dzień bilansowy wynoszą 105 238 tys. zł.

Nota 31 Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi

Transakcje handlowe - jednostki zależne i stowarzyszone

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	77 519	7 833	74 042	11 291
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	13 419	1 276	191 310	49 553
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	29 100	735	2 408	669
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	-	-	-	147
	120 038	9 844	267 760	61 660

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	104 949	12 066	67 441	10 436
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	10 378	1 951	246 560	38 174
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	31 725	648	618	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	-	-	1 029	565
	147 052	14 665	315 648	49 175

Pozostałe transakcje - jednostki zależne i stowarzyszone

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	2	42	1 043	4 720
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	1 750	2 913	2 619	2
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	-	-	4	-
	1 752	2 955	3 666	4 722

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	-	48	1 104	3 757
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	50 090	5 632	2 147	1 758
	50 090	5 680	3 251	5 515

Transakcje handlowe - jednostki stowarzyszone

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2017 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	8 576	649	11 828	2 026
	8 576	649	11 828	2 026
W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku i na ten dzień				
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	18 960	572	11 211	1 664
	18 960	572	11 211	1 664

* W wyszczególnionej pozycji „Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.” prezentowane są następujące Spółki: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A., Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. oraz pozostałe podmioty bezpośrednio powiązane ze Spółką Grupa Azoty S.A.

Pozostałe transakcje z jednostkami zależnymi i stowarzyszonymi z zakresu przychodów finansowych dotyczyły głównie otrzymanych dywidend:

- w 2017 roku w kwocie 13 319 tys. zł,
- w 2016 roku w kwocie 10 808 tys. zł.

Kredyty, pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane

Kredyty i pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane przedstawiono w nocy 22 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek.

Kredyty, pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	na dzień 31.12.2017	na dzień 31.12.2016
Pożyczki	12 361	10 812

Pożyczki udzielone przez Spółkę jednostce zależnej Supra Agrochemia Sp. z o.o.:

- pożyczka w kwocie 3 600 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 14 marca 2014 roku. Na dzień 31 grudnia 2017 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 3 600 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2018 roku,
- pożyczka w kwocie 10 000 tys. zł na realizację nakładów inwestycyjnych w jednostce zależnej, udzielona w dniu 31 grudnia 2014 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku Spółka dokonała wypłaty czterech transz pożyczki na kwotę 1 013 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2017 roku stan zadłużenia wynosił 9 650 tys. zł. Spłata pożyczki ma nastąpić nie później niż 30 czerwca 2018 roku.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku kwota pożyczek udzielonych jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 14 715 tys. zł. Odpis aktualizujący ich wartość to 2 354 tys. zł.

Warunki transakcji z jednostkami powiązanymi

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku nie wystąpiły transakcje zawarte z podmiotami zależnymi i stowarzyszonymi na warunkach innych niż rynkowe.

Wynagrodzenia członków Zarządu z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Świadczenia krótkoterminowe	2 889	2 879
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	161
Inne świadczenia długoterminowe	-	65
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia*	188	2 404
	3 077	5 509

- * w pozycji zaprezentowano wynagrodzenia byłych członków Zarządu w okresie od dnia zaprzestania pełnienia funkcji członka Zarządu do dnia rozwiązania umowy o pracę z tego powodu, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę oraz wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Świadczenia krótkoterminowe	534	394

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku osobom zarządzającym i nadzorującym oraz ich bliskim Spółka nie udzieliła zaliczek, pożyczek, kredytów, gwarancji i poręczeń oraz nie zawarto z nimi innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz Spółki, z wyjątkiem zawartych umów zobowiązujących do świadczenia usług prawnych na rzecz spółki zależnej PDH Polska S.A. oraz spółki zależnej Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. przez Kancelarię Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c., której współnikiem jest Bożena Licht, Sekretarz Rady Nadzorczej Spółki.

Umowa ze spółką PDH Polska S.A. została zawarta w dniu 12 września 2016 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 202 tys. zł, a stan zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosił 21 tys. zł.

Umowa ze spółką Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o. została zawarta w dniu 21 marca 2017 roku. W okresie 12 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2017 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 27 tys. zł, a stan zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2017 roku nie wystąpił.

Zasady premiowania członków Zarządu

W dniu 29 marca 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podjęło uchwałę w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń Członków Zarządu spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.

Na mocy uchwały Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. z dnia 31 marca 2017 roku została przyjęta „Polityka wynagradzania dla osób zarządzających w Spółkach Grupy Kapitałowej Azoty”. Załącznikiem do niniejszej Polityki jest „Regulamin wynagrodzenia zmiennego za realizację celów rocznych dla Członków Organów Zarządzających Spółek Grupy Kapitałowej Grupy Azoty”.

Główne założenia Regulaminu to:

- część zmienna wynagrodzenia liczona jest w oparciu o poziom realizacji celów zarządczych - celów kluczowych, solidarnościowych i indywidualnych,
- warunkiem uruchomienia wynagrodzenia zmiennego jest realizacja minimalnego poziomu celów kluczowych określonych przez Radę Nadzorczą na dany rok,
- cele solidarnościowe są celami mierzalnymi i stanowią 50% wartości celów ogółem,

- cele indywidualne stanowią 50% wartości celów ogółem,
- wynagrodzenie zmienne jest zależne od stopnia realizacji poszczególnych celów solidarnościowych i indywidualnych.

Cele solidarnościowe służą wspieraniu Strategii Grupy Azoty oraz wynikają z planu rzeczowo-finansowego na dany rok obrotowy i są wspólne dla wszystkich Członków Zarządu.

Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego. Rada Nadzorcza wyznacza każdemu z Członków Zarządu od dwóch do sześciu indywidualnych celów.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego Członka Zarządu jest uzależniona od stopnia realizacji celów solidarnościowych i indywidualnych zgodnie z Kartą Celów zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

Pożyczki

W 2017 i 2016 roku Spółka nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Transakcje z Właścicielami

W 2017 i 2016 roku Spółka nie zawierała transakcji z Właścicielami, poza transakcjami handlowymi z Grupą Azoty S.A., które wykazane są w niniejszej notcie.

Transakcje z podmiotami powiązanymi przez Skarb Państwa

Stan na dzień 31 grudnia 2017 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	536 443	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	-	zakup węgla kamiennego
PKP Cargo S.A.	7 116	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	13 109	zakup siarki
Grupa Tauron	-	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	13 061	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	7 559	zakup siarki
Enea S.A.	19 019	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	66	zakup usług maklerskich
PGE Obrót S.A.	24 011	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź S.A.	15 616	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	44 441	zakup węgla kamiennego
Węglokoks Sp. z o.o.	2 755	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	5 476	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	23	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	500	zakup energii elektrycznej
	689 195	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2017 roku wyniosła 2 933 tys. zł.

Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	284 047	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	7 228	zakup węgla kamiennego
PKP Cargo S.A.	3 515	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	14 821	zakup siarki
Grupa Tauron	6 357	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	13 851	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	12 376	zakup siarki
Enea S.A.	8 581	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	72	zakup usług maklerskich
PGE Obrót S.A.	22 268	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź S.A.	15 156	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	19 766	zakup węgla kamiennego
Węglkokoks Sp. z o.o.	1 645	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	20 988	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2 788	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	466	zakup energii elektrycznej
	<u>433 925</u>	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2016 roku wyniosła 3 452 tys. zł.

Nota 32 Zobowiązania inwestycyjne

Spółka zaciągnęła zobowiązania finansowe na roboty i dostawy związane z realizacją projektów inwestycyjnych, których wartość na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 79 957 tys. zł, natomiast kwota tych zobowiązań na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosiła 103 571 tys. zł.

Nota 33 Umowy o roboty budowlane

W Spółce zarówno na dzień 31 grudnia 2017 roku jak i na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występowały takie umowy.

Nota 34 Objasnienia do sprawozdania z przeplywów pieniężnych

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(21 625)	45 549
Zmiana stanu należności w wyniku transakcji bezgotówkowych - kompensata zobowiązań podatkowych	(37 957)	(2 605)
Zmiana stanu należności z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-	(70)
Zmiana stanu należności z tytułu zaliczek na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	(4 122)	2 698
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych dotyczących kosztów finansowych	(1 724)	-
Pozostałe	(15)	124
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	(65 443)	45 696

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	46 496	(34 175)
Zmiana stanu zobowiązań w wyniku transakcji bezgotówkowych - inne	2 188	-
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	20 416	(26 867)
Zmiany stanu zobowiązań z tytułu zakupu aktywów finansowych	-	39 978
Pozostałe	1 061	741
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych w sprawozdaniu z przeplywów pieniężnych	70 161	(20 323)

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zmiana stanu zobowiązań wynikających z działalności finansowej sprawozdania z przepływów pieniężnych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	19 936	41 296
– z tego: zmiana stanu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek	7 396	43 301
– z tego: zmiana stanu zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(1 521)	(2 005)
– z tego: zmiana stanu aktywów - otrzymanie dotacji	14 061	-
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej - wpływy (+)	68 112	81 495
Zmiany wynikające z przepływów pieniężnych z działalności finansowej - wydatki (-)	(89 896)	(52 074)
Podział zysku z lat ubiegłych - dywidendy naliczone (+)	31 500	-
Odsetki naliczone w okresie (+)	11 550	10 390
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego naliczone w okresie (+)	-	1 109
Pozostałe	(1 330)	376
Zmiana stanu zobowiązań wynikających z działalności finansowej sprawozdania z przepływów pieniężnych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-	-

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	27 735	25 700
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych odniesiona w inne całkowite dochody	369	(2 134)
Wpływ dotacji	(14 061)	-
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	14 043	23 566

	za okres od 01.01.2017 do 31.12.2017	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016
Podatek dochodowy bieżący naliczony za okres sprawozdawczy	(27 574)	(8 660)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	(9 551)	7 118
Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	(827)	-
Transakcje bezgotówkowe - zachowanie zwrotu VAT na poczet płatności z tytułu podatku dochodowego	37 957	2 605
Podatek dochodowy zwrócony	5	1 063

Nota 35 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego

W celu spełnienia wymogów artykułu 44 pkt. 2 ustawy Prawo Energetyczne Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zawierające rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności.

Spółka prowadzi działalność w następujących obszarach wymagających wyodrębnienia zgodnie z wymogami art. 44 Ustawy Prawo Energetyczne:

- dystrybucja energii elektrycznej - nr koncesji PEE/155/580/U/1/2/99/RG z późniejszymi zmianami wydanej w dniu 18 maja 1999 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku,
- obrót paliwami gazowymi - nr koncesji OPG/272/580/W/DRG/2014/KL wydanej w dniu 17 września 2014 roku do dnia 20 września 2024 roku.

Sprawozdanie finansowe regulacyjne sporządzono przy zastosowaniu zasad rachunkowości oraz przy zastosowaniu zasad alokacji przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań dla działalności określonej w art. 44 ustawy Prawo Energetyczne. W przypadku Spółki jest to dystrybucja energii elektrycznej oraz obrót paliwami gazowymi (dalej: prezentowana działalność energetyczna).

Prezentacja przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej dotyczy zrealizowanej w niej sprzedaży wobec klientów zewnętrznych. Pozostała część przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej ujmowane jest jako element działalności pozostałej.

Klucz podziału - klucz zastosowany do przypisania aktywów i zobowiązań oraz kosztów i przychodów związanych ze sprzedażą wobec klientów zewnętrznych dla dystrybucji energii elektrycznej wyliczono jako: ilość sprzedana energii do sumy ilości energii elektrycznej zakupionej i wytworzonej (dane w MWh).

Zasady sporządzania rachunku zysków i strat w podziale na rodzaje działalności

Przychody ze sprzedaży zewnętrznej związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w sposób bezpośredni.

Koszty wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w następujący sposób:

- dla działalności dystrybucji energii elektrycznej: bezpośrednio ze zleceń produkcyjnych,
- dla działalności obrotu paliwami gazowymi: bezpośrednio dla indeksów materiałowych gazu ziemnego oraz zleceń produkcyjnych.

Koszty sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki. Koszty ogólnego zarządu dla prezentowanej działalności przypisano proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Pozostała część kosztów zarządu dotyczy pozostałej działalności.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne, których nie można zidentyfikować i przypisać bezpośrednio do prezentowanej działalności energetycznej rozdzielono według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału.

Przychody finansowe związane z odsetkami od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana. Pozostałe przychody finansowe są związane z pozostałą działalnością.

Koszty finansowe wyodrębniono w sposób bezpośredni do poszczególnych rodzajów działalności. Koszty finansowe związane z odsetkami od kredytów, których nie można bezpośrednio przypisać do poszczególnych rodzajów działalności, odsetki od zobowiązań budżetowych oraz nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Odsetki od zobowiązań pracowniczych podzielone zostały według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału, którym były wynagrodzenia wraz z narzutami pracowników zatrudnionych w poszczególnych rodzajach działalności. W przypadku prezentowanej działalności energetycznej z zastosowaniem klucza podziału.

Podatek dochodowy nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zasady sporządzania sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na rodzaje działalności

Rzeczowe aktywa trwałe rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK), a nakłady na nie według projektów inwestycyjnych, z zastosowaniem klucza podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Nieruchomości inwestycyjne związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Wartości niematerialne rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem kluczy podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zapasy, prawa majątkowe, pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe aktywa finansowe w całości są związane z pozostałą działalnością Spółki.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Możliwe do przypisania pozostałe aktywa ujęto w prezentowanej działalności energetycznej z uwzględnieniem klucza podziału. Pozostałe pozycje pozostałych aktywów związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Kapitał własny nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek podzielono w następujący sposób:

- pożyczki, które można przypisać do konkretnego rodzaju działalności Spółki są prezentowane w ramach danej działalności lub pozostałej działalności,
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczki nie przypisywane do żadnego rodzaju działalności są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według dostawców i rodzaju nabywanych dostaw i usług, z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu rezerw na premie, nagrody i niewykorzystane urlopy podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według miejsc powstawania kosztów (MPK), z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Zobowiązania budżetowe z wyjątkiem zobowiązań budżetowych związanych z wynagrodzeniami nie są przypisane do żadnego rodzaju działalności.

Pozostałe zobowiązania, rezerwy, przychody przyszłych okresów, dotacje oraz pozostałe zobowiązania finansowe związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2017 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 333	13 839	2 570 198	-	2 585 370
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(917)	(13 801)	(2 114 394)	-	(2 129 112)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	416	38	455 804	-	456 258
Koszty sprzedaży	-	-	(112 963)	-	(112 963)
Koszty ogólnego zarządu	(70)	-	(136 041)	-	(136 111)
Pozostałe przychody operacyjne	-	-	10 776	-	10 776
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(39 066)	-	(39 068)
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	344	38	178 510	-	178 892
Przychody finansowe	-	-	21 823	576	22 399
Koszty finansowe	(2)	-	(23 130)	(4 257)	(27 389)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(2)	-	(1 307)	(3 681)	(4 990)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	342	38	177 203	(3 681)	173 902
Podatek dochodowy	-	-	-	(40 696)	(40 696)
Zysk/(Strata) netto	342	38	177 203	(44 377)	133 206

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2016 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 126	4 378	2 379 590	-	2 385 094
Koszt wytworzenia/nabycia sprzedanych produktów, towarów i materiałów	(849)	(4 789)	(1 993 964)	-	(1 999 602)
Zysk/(Strata) brutto ze sprzedaży	277	(411)	385 626	-	385 492
Koszty sprzedaży	-	-	(117 173)	-	(117 173)
Koszty ogólnego zarządu	(70)	-	(148 843)	-	(148 913)
Pozostałe przychody operacyjne	5	-	22 268	-	22 273
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(28 680)	-	(28 682)
Zysk/(Strata) na działalności operacyjnej	210	(411)	113 198	-	112 997
Przychody finansowe	-	-	14 958	85	15 043
Koszty finansowe	(2)	-	(39 268)	(3 226)	(42 496)
Przychody/(Koszty) finansowe netto	(2)	-	(24 311)	(3 141)	(27 453)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	208	(411)	88 887	(3 141)	85 544
Podatek dochodowy	-	-	-	(21 561)	(21 561)
Zysk/(Strata) netto	208	(411)	88 887	(24 702)	63 983

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności na dzień 31 grudnia 2017 roku

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	1 167	-	1 320 209	-	1 321 376
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	2	-	5 517	-	5 519
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	26 960	-	26 960
Wartości niematerialne	3	-	22 170	-	22 173
Udziały i akcje	-	-	208 486	-	208 486
Pozostałe należności	-	-	513	-	513
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	30 773	30 773
Aktywa trwałe razem	1 172	-	1 583 855	30 773	1 615 800
Aktywa obrotowe					
Zapasy	54	-	251 888	-	251 942
Prawa majątkowe	-	-	32 223	-	32 223
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	-	-
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	828	-	828
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	198	-	151 666	36 776	188 640
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	69 338	69 338
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	14 718	-	14 718
Aktywa obrotowe razem	252	-	451 323	106 114	557 689
Aktywa razem	1 424	-	2 035 178	136 887	2 173 489

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2017 r.**

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem	-	-	-	1 161 629	1 161 629
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	112 495	66 000	178 495
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	2 920	-	2 920
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51	-	50 387	-	50 438
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	296	-	296
Rezerwy	-	-	139 803	-	139 803
Dotacje	1 059	-	23 142	-	24 201
Zobowiązania długoterminowe razem	1 110	-	329 043	66 000	396 153
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	26 371	91 333	117 704
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	895	-	895
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	6	-	6 542	-	6 548
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	66	-	479 292	1 530	480 888
Rezerwy	-	-	7 609	-	7 609
Dotacje	62	-	2 001	-	2 063
Zobowiązania krótkoterminowe razem	134	-	522 710	92 863	615 707
Zobowiązania razem	1 244	-	851 753	158 863	1 011 860
Pasywa razem	1 244	-	851 753	1 320 492	2 173 489

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2016 r.**

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	1 187	-	1 226 293	-	1 227 480
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	-	3 536	-	3 536
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	25 901	-	25 901
Wartości niematerialne	2	-	21 889	-	21 891
Udziały i akcje	-	-	186 376	-	186 376
Pozostałe należności	-	-	3 321	-	3 321
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	43 965	43 965
Aktywa trwałe razem	1 189	-	1 467 316	43 965	1 512 470
Aktywa obrotowe					
Zapasy	-	-	233 318	-	233 318
Prawa majątkowe	-	-	37 993	-	37 993
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	2 189	-	2 189
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	10 812	-	10 812
Należności z tytułu podatku dochodowego	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	130	-	140 574	23 503	164 207
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	39 939	39 939
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-
Aktywa obrotowe razem	130	-	424 886	63 442	488 458
Aktywa razem	1 319	-	1 892 202	107 407	2 000 928

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2016 r.**

	Dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem	-	-	-	1 059 624	1 059 624
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	128 890	85 000	213 890
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	3 544	-	3 544
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	54	-	53 296	-	53 350
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	250	-	250
Rezerwy	-	-	118 436	-	118 436
Dotacje	332	-	13 080	-	13 402
Zobowiązania długoterminowe razem	376	-	317 496	85 000	402 872
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	25 407	49 506	74 913
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	1 791	-	1 791
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4	-	6 984	-	6 988
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	9 551	9 551
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	67	-	433 146	1 224	434 438
Rezerwy	-	-	9 450	-	9 450
Dotacje	11	-	1 290	-	1 301
Zobowiązania krótkoterminowe razem	82	-	478 068	60 282	538 432
Zobowiązania razem	458	-	795 564	145 282	941 304
Pasywa razem	458	-	795 564	1 204 906	2 000 928

Nota 36 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej

Po dacie bilansowej niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca istotne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Spółki nieujęte w sprawozdaniu finansowym oprócz wskazanych poniżej.

Zmiana stanu poręczeń i gwarancji

W związku z umową kredytową długoterminowego finansowania zawartą w dniu 25 stycznia 2018 roku (II Umowa z EBI), pomiędzy Grupą Azoty S.A. (GA S.A.) a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym z siedzibą w Luksemburgu (EBI), zawarta została umowa gwarancji pomiędzy EBI a Grupą Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz kluczowymi spółkami zależnymi GA S.A., tj. Grupą Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Grupą Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. jako gwarantami.

W myśl treści powyższej umowy gwarancji Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. oraz Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. udzieliły gwarancji na rzecz EBI stanowiącej zabezpieczenie do II Umowy z EBI dotyczącej finansowania w maksymalnej kwocie 145 000 tys. EUR, stanowiącego integralną część pakietu finansowania długoterminowego GA S.A., służącego finansowaniu ogólnych potrzeb korporacyjnych, w tym strategii i programu inwestycyjnego oraz badań i rozwoju. Kwota udzielonych przez każdego z gwarantów, w tym Grupę Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., gwarancji została ustalona w maksymalnej wysokości 58 000 tys. EUR (co odpowiada kwocie 240 660 tys. zł), tj. łącznie 174 000 tys. EUR.

Każdy gwarant ponosi odrębną i niezależną od innych gwarantów odpowiedzialność za zobowiązania GA S.A. do uzgodnionej górnej granicy odpowiedzialności gwaranta (kwota gwarancji). EBI może dochodzić od każdego z gwarantów zapłaty wymagalnych zobowiązań wynikających z II Umowy z EBI w przypadku gdyby nie zostały zaspokojone przez GA S.A.

Gwarancja wygasa z upływem okresu zabezpieczenia, kończącym się wraz ze spłatą wierzytelności wynikających z II Umowy z EBI dotyczącej finansowania, zawartego na okres 10 lat od uruchomienia finansowania, z ratalnym harmonogramem spłaty rozpoczynającym się w ciągu 3 lat od daty powyższego uruchomienia.

Zawarcie warunkowej ugody - porozumienia w zakresie odstąpienia i odwrócenia skutków umowy nabycia pakietu akcji AFRIG S.A.

W związku ze zgłoszonymi przez Spółkę roszczeniami o zwrot nienależnych transz ceny zakupu pakietu 55% akcji African Investment Group S.A. z siedzibą w Dakarze w dniu 20 grudnia 2017 roku Spółka zawarła z DGG ECO Sp. z o.o. warunkowe porozumienie (potwierdzone ugodą sądową), którego finalizacja miała polegać na zgodnym potwierdzeniu odstąpienia i odwrócenia skutków umowy z dnia 28 sierpnia 2013 roku, na podstawie której Spółka nabyła większościowy pakiet akcji AFRIG S.A., uiszczając na poczet ceny łączną kwotę 28 850 tys. USD. Odwrócenie skutków wyżej wymienionej umowy miało obejmować zwrot na rzecz Spółki całości kwot uiszczonych na poczet ceny akcji AFRIG S.A. za zwrotnym przeniesieniem na DGG ECO Sp. z o.o. wyżej wymienionego pakietu akcji. Do ewentualnej finalizacji porozumienia miało dojść do dnia 28 lutego 2018 roku jeżeli w tym terminie wydane zostaną wymagane zgody korporacyjne, a Spółka otrzyma pierwszą transzę zwrotu ceny oraz gwarancję bankową, zabezpieczającą zwrot reszty ceny, który miał być dokonywany w kwartalnych ratach, z których ostatnia płatna byłaby do dnia 31 grudnia 2022 roku. Gwarancja ta miała też w części stanowić zabezpieczenie spłaty przez AFRIG S.A. kredytu zaciągniętego uprzednio przez AFRIG S.A. i Spółkę do kwoty 22 000 tys. EUR, a którego obsługę i spłatę miała kontynuować AFRIG S.A. Finalizacja porozumienia miała także skutkować umorzeniem zobowiązań AFRIG S.A. wobec Spółki poza ewentualnymi wierzytelnościami wynikającymi ze spłaty wyżej wymienionego kredytu.

Wobec nieuiszczenia przez DGG Eco Sp. z o.o. w terminie do dnia 28 lutego 2018 roku pierwszej transzy zwrotu ceny zakupu pakietu akcji African Investment Group S.A. i niezapewnienia gwarancji bankowej zabezpieczającej zwrot reszty ich ceny, nie doszło w powyższym terminie do finalizacji warunkowego porozumienia zawartego pomiędzy Spółką a DGG Eco sp. z o.o. Niemniej Spółka prowadziła rozmowy z DGG Eco Sp. z o.o., która kontynuowała starania dla spełnienia uzgodnionych warunków finalizacji powyższego porozumienia, deklarując w tym zakresie termin 16 marca 2018 roku. W terminie do dnia 16 marca 2018 roku nie doszło do finalizacji warunkowego porozumienia zawartego pomiędzy Spółką a DGG Eco sp. z o.o., jednak nadal trwają rozmowy.

W dniu 29 marca 2018 roku spółka zależna African Investment Group S.A. posiadająca kapitał zakładowy w wysokości 340 000 tys. XOF (co odpowiada kwocie 2 169 tys. zł, przeliczonej według średniego kursu obowiązującego na dzień 28 marca 2018 roku), działając za pośrednictwem swojego przedstawiciela prawnego (Dyrektora Generalnego), oświadczyła, iż znajduje się w stanie niewypłacalności, co skutkowało złożeniem do Sądu Gospodarczego w Dakarze wniosku o otwarcie postępowania upadłościowego.

Podpisy Członków Zarządu

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 12 kwietnia 2018 roku.